

КИЇВСЬКА ШКОЛА ЕКОНОМІКИ

МАГІСТЕРСЬКА ПРОГРАМА З ПУБЛІЧНОЇ ПОЛІТИКИ ТА ВРЯДУВАННЯ

ДИПЛОМНА РОБОТА

«Страх як стратегія легітимації війни в російському соціально-політичному дискурсі в період з 2000 по 2022 роки»

Студентка: Петракевич Тетяна Олександрівна
Наукова керівниця: доцент КШЕ, LL.M. Сироїд Оксана Іванівна

Для здобуття освітнього ступеня: Магістр
за спеціальністю: 281 Публічне управління та адміністрування

Київ 2024

ЗМІСТ

Анотація.....	3
Вступ.....	3
Огляд літератури.....	6
Аналітична рамка.....	10
Методологічний дизайн дослідження.....	15
Результати.....	18
Висновки/ Дискусія.....	31
Пропоновані зміни до публічної політики.....	33
Список використаних джерел.....	34
Додатки.....	39

АНОТАЦІЯ

В своїй роботі я аналізую, як перші особи Російської Федерації легітимізують війни, які мали місце період з 2000 року по 2022 роки.

Моє мета полягає в тому, щоб продемонструвати, як російські політичні лідери використовують мову не тільки для інформування, а й для маніпуляції суспільною думкою, використовуючи таку стратегію легітимації для воєнних інтервенцій, як легітимація через страх та загрози. Для цього я аналізую корпус текстів з промовами перших осіб Російської Федерації на предмет того, як змінювалась чистота використання топосу «загроза» в російському соціально-політичному дискурсі протягом періоду з 2000 по 2022 роки, та чи корелює вона з воєнними інтервенціями, які реалізовувала Російська Федерація в цей період. Дослідження проводилось методами кількісного контент-аналізу на етапі збору та обробки емпіричних даних, методом відстеження процесів на етапі підтвердження/спростування гіпотез та методом контекстного аналізу для ілюстрації стратегій легітимації війн, які вела Росія. Корпус текстів дослідження містить 183 тексти стенограм виступів перших осіб Російської Федерації за період з 2000 по 2022 роки. Основні висновки дослідження – в період з 2000 по 2022 роки перші особи Російської Федерації використовували страх як стратегію легітимації війни в усі роки початку та рік реалізації воєнних інтервенцій.

Ключові слова: стратегії легітимації війни, страх, топос «загрози», соціально-політичний дискурс, контент-аналіз, аналіз контексту, відстеження процесів, військові інтервенції Російської Федерації.

Кількість слів: 8807

ВСТУП

В сучасному світі важливе значення має розуміння механізмів, які використовують держави для легітимації своїх дій, зокрема військових інтервенцій. Соціологічні дослідження «Левада-центр», провідної недержавної соціологічної агенції в Росії, яка з 2016 року має статус «іноземного агента» в Російській Федерації, показують, що починаючи з 2008 року страх світової війни серед росіян постійно збільшувався (<https://www.levada.ru/2023/01/09/massovye-strahi-v-dekabre-2022-goda/>). В 2022 році

більше ніж 54% російських респондентів відповіли на питання – «Чи боїтеся Ви світової війни?» – позитивно. Цей страх випереджає такі страхи, як страх хвороби, страждань, свавілля влади, бідності, злиднів та навіть смерті, займаючи другу сходинку серед страхів росіян, уступаючи перше місце тільки страху через хвороби дітей та близьких.

В той же час, підтримка так званої спеціальної військової операції в Україні, що розпочалась 2022 році, сягає більш ніж 80% (<https://www.levada.ru/2024/05/16/konflikt-s-ukrainoj-massovye-otsenki-aprelya-2024-goda/>), починаючи з березня 2022 року, та тримається на рівні не менш ніж 70% до сьогодні. З огляду на те, що протягом кількох десятиліть з моменту розпаду Радянського Союзу жодна країна світу не оголошувала війну Російській Федерації та не вводила свої війська на її територію, постає закономірне питання: як так сталось, що громадяни Російської Федерації ставлять страх світової війни вище страху власної смерті та підтримують одну з наймасштабніших війн з часів Другої Світової війни, яку розпочав Володимир Путін ще в 2014 на території України?

Це дослідження спрямоване на аналіз того, як перші особи Російської Федерації легітимізували воєнні кампанії, які мали місце за межами Росії в період з 2000 по 2022 роки, використовуючи стратегію легітимації через страх та загрози в своїх промовах та інтерв'ю.

Аналітична проблема дослідження зосереджується на вивченні того, як страх використовувався як стратегія легітимації воєн у російському соціально-політичному дискурсі з 2000 по 2022 роки. Це питання є ключовим для розуміння методів маніпуляції суспільною думкою, які застосовуються для підтримки військових дій. Наукова дискусія навколо цієї проблеми включає аналіз стратегій легітимації війни, риторики загроз і страхів, а також їхнього впливу на суспільну підтримку. Професійна дискусія стосується розуміння того, як ці стратегії впливають на підтримку населення щодо військових дій та як їх можна виявити та проаналізувати для подальшого запобігання маніпуляцій.

Аналітичне питання, яке я перед собою ставлю, - Чи використовувався страх як стратегія легітимації воєн в російському соціально-політичному дискурсі протягом періоду з 2000 по 2022 роки.

Для відповіді на це аналітичне питання було обрано підтверджувальний дизайн дослідження з використанням як кількісних так і якісних методів, серед яких - кількісний контент-аналіз, метод відстеження процесів та якісний контекстний аналіз.

Кількісний контент-аналіз дозволив проаналізувати корпус текстів, який складається зі 183 текстів стенограм перших осіб Російської Федерації за період з 2000 до 2022 року включно, та виміряти частоту використання риторики загроз у промовах російських політичних лідерів. Використання кількісного аналізу дає можливість

отримати емпіричні дані про інтенсивність використання топосу «загроза», який ідентифікує страх як стратегію легітимації в риториці політичних акторів, протягом досліджуваного періоду.

Метод відстеження процесів використовується для інтерпретації результатів, отриманих методом кількісного контент-аналізу, та для підтвердження/спростування гіпотез дослідження.

Якісний контекстний аналіз дозволяє глибше зрозуміти контекст, в якому використовувались риторичні стратегії, та їхню взаємодію з іншими елементами політичного дискурсу. Цей підхід допомагає проілюструвати специфічні риторичні прийоми, що використовуються для створення та підтримки наративів загроз.

Перевагами змішаного підходу я вважаю комплексність - можливість отримати повніше уявлення про використання стратегії легітимації через страх.

Використання кількісної методології для отримання емпіричних даних не потребує інтерпретації на ранніх етапах і дає можливість говорити про об'єктивність результатів.

Якісні підходи на наступних етапах – відстеження процесів та аналіз контексту - дають змогу відповісти на аналітичне питання, підтверджуючи чи спростовуючи гіпотези дослідження, та проілюструвати риторичні стратегії, які використовували перші особи Російської Федерації в промовах, які аналізуються.

Основні обмеження підходу - проведення як кількісного, так і якісного аналізу потребує значного часу; кількісний контент-аналіз може не враховувати глибинні риторичні прийоми; метод відстеження процесів дає змогу поширювати результати тільки на ті випадки, які розглядались в дослідженні; аналіз контексту використовувався як додатковий метод виключно з метою ілюстрації деяких риторичних стратегій легітимації воєн через страх в російському соціально-політичному дискурсі та не може вважатись всеохопним.

Робота має наступну структуру:

Вступ: Представлення контексту дослідження, аналітичної проблеми та питання, обґрунтування вибору дизайну дослідження.

Огляд літератури: Аналіз попередніх досліджень з теми легітимації війни та використання страху в політичному дискурсі. Основні теоретичні концепції, що використовуються у дослідженні, включають роботи таких авторів, як Oddo (2011), Reyes (2011), Cap (2008) та інших.

Аналітична рамка: Опис теоретичних підходів та концепцій, що використовуються для аналізу, зокрема критичного дискурс-аналізу (Fairclough, Wodak 1997; van Dijk, 1977) та теорії кризи і змін (Nabers, 2015; Cap 2017).

Методологічний дизайн дослідження: Детальний опис методів збору та аналізу даних, включаючи кількісний контент-аналіз, метод відстеження процесів та якісний контекстний аналіз.

Результати: Представлення основних знахідок дослідження, включаючи кількісний та якісний аналіз. Оцінка частоти використання риторики страху та аналіз контексту, в якому ці риторичні прийоми використовувались.

Висновки та дискусія: Обговорення отриманих результатів, їх значення та обмежень. Висновки щодо використання страху як стратегії легітимації війни у російському соціально-політичному дискурсі.

Пропоновані зміни до публічної політики: Рекомендації щодо використання результатів дослідження для розробки політичних стратегій, які можуть допомогти у запобіганні маніпуляції суспільною думкою через страх, а також, яким чином можна використовувати запропонований дизайн дослідження для аналізу міжнародного дискурсу та прогнозування дій міжнародних гравців.

Список використаних джерел: Перелік джерел, використаних у дослідженні, з посиланнями на основні наукові роботи та дослідження.

Додатки: Додаткові матеріали, які підтримують основний текст роботи, включаючи таблиці, графіки, коди для програмного забезпечення та інші релевантні документи.

ОГЛЯД ЛІТЕРАТУРИ

Вивчення стратегій легітимізації війни допомагає розкрити, як політичні лідери маніпулюють інформацією та риторикою, щоб отримати громадську підтримку військових дій (Oddo, 2011; Reyes, 2011).

Аналіз минулих стратегій, що використовуються для легітимізації воєн, таких як ті, які використовували колишні президенти Джордж Буш та Барак Обама, може виявити закономірності та прецеденти, які інформують поточні та майбутні політичні дії. Це розуміння може допомогти визначити та оскаржити подібні тактики, коли вони виникають (Reyes, 2011; Cap, 2008).

Дослідження цих стратегій проливає світло на те, як формується та контролюється суспільне сприйняття. Воно підкреслює роль засобів масової інформації та політичного

дискурсу у побудові наративів, які виправдовують війну, що має важливе значення для виховання добре поінформованого та критичного громадянства (Reyes, 2011).

Вивчення етичних наслідків стратегій легітимізації війни є важливим для оцінки моральних обов'язків політичних лідерів. Це викликає питання щодо виправдань, передбачених війною, та потенційних наслідків введення в оману громадськості (Reyes, 2011).

Розуміння стратегій, що використовуються для легітимізації війни, може виявити основну динаміку влади та ідеологічні впливи. Це може допомогти проаналізувати, як певні групи чи інтереси отримують користь від війни та як ці переваги формуються як національні інтереси (Reyes, 2011).

Критично аналізуючи, як війни легітимізуються, можна розробити стратегії запобігання непотрібним конфліктам. Це передбачає сприяння прозорості, підзвітності та публічній дискусії щодо справжніх мотивацій та потенційних наслідків військових дій (Oddo, 2011; Reyes, 2011).

Дослідження цих стратегій також може підкреслити роль дезінформації та пропаганди в процесі легітимізації війни. Розуміння того, як використовується неправдива або оманлива інформація, може допомогти у розробці контрзаходів для захисту цілісності публічного дискурсу (Reyes, 2011).

Нарешті, дослідження стратегій легітимізації війни має важливе значення для відстоювання демократичних принципів. Воно гарантує, що рішення про війну та мир приймаються на основі інформованої згоди та справжніх публічних дискусій, а не маніпуляцій та примусу (Oddo, 2011; Reyes, 2011).

Легітимізація війни визначається різними авторами як процес виправдання та пояснення суспільної діяльності, зокрема акту війни, через дискурс, який надає прийнятні мотивації та причини для таких дій (Konijnendijk, 2021; Reyes, 2011). Це передбачає твердження оратором про авторитет та правоту, яких слід підкорятися, часто використовуючи риторичні стратегії, такі як наближення, щоб зробити конфлікт життєво важливим та безпосереднім для аудиторії (Oddo, 2011; Cap, 2008). Мова легітимізації в політичному дискурсі часто спирається на просторові, часові та модальні виміри, щоб закріпити аргументи оратора, зосереджуючись на виправданні дій, а не на їх легалізації в рамках певної системи права (Cap, 2008).

Крім того, легітимізація війни історично розташована в конкретних політичних та ідеологічних контекстах, таких як, наприклад, епоха після 11 вересня, коли військові дії були виправдані під такими термінами, як «Війна проти терору» та «свобода Іраку» (Reyes, 2011).

Багатогранний характер легітимізації у воєнному дискурсі охоплює епістемічний, емоційний та етичний виміри, спрямовані на отримання підтримки та схвалення військових дій за допомогою переконливої мови та міркувань.

Різні автори визначили кілька стратегій легітимізації війни, кожна з яких підкреслює різні аспекти політичного дискурсу та суспільного впливу. Ясмін підкреслює використання емоційних закликів, експертних голосів та альтруїзму в контексті дискурсу Індії та Пакистану після нападу Пулвама, при цьому Індія зосереджується на емоційній помсті, а Пакистан - на мирі та раціональності (Yasmin, 2024). Кучукалі досліджує турецький зовнішньополітичний дискурс щодо Сирії, відзначаючи систематичне використання різних стратегій легітимізації для подолання міжнародного небажання та отримання підтримки військових дій (Kucukali, 2016). Ці стратегії включають моральні аргументи, раціоналізацію та заклики до авторитету та емоцій (Kucukali, 2016). Форхтнер обговорює, як прем'єр-міністр Данії використовував історичну самокритику, щоб заявити про моральну висоту та виправдати вторгнення в Ірак (Forchtner, 2013). Інтертекстовий аналіз промов Рузвельта та Буша, який проводив Оддо в своєму дослідженні, показує використання поляризаційної мови для створення дихотомій «Ми» проти «Вони», уявлень про минуле та майбутнє для виправдання насильства та дискредитації опонентів для легітимізації війни (Oddo, 2011). Шлеппер обговорює процесуальну легітимізацію обмежувальних законів про безпеку в Німеччині після 11 вересня, підкреслюючи роль експертних слухань та процесуальних перешкод (Schlepper, 2011). Рейес окреслює ключові стратегії, такі як емоції, гіпотетичне майбутнє, раціональність, експертні голоси та альтруїзм як інструменти легітимізації в політичному дискурсі (Reyes, 2011). Дюшін і Поу підкреслюють правову основу та дотримання правових режимів як вирішальне значення для легітимності військових операцій (Duchaine & Pouw, 2014). Сундарам же вводить концепцію риторичної дисоціації і таким чином пояснює легітимізацію війни, яка використовується стратегічними політичними акторами для виправдання бажаного вибору політики для кількох аудиторій у міжнародній політиці. Ця структура передбачає подання нормативних обґрунтувань ієрархічно, щоб отримати визнання серед різних аудиторій (Sundaram, 2021). Ван Дійк (1988) обговорює стратегії легітимізації в контексті війни, зосереджуючись на риторичній роботі, яку проводять політичні лідери, щоб виправдати насильство, особливо у промовах із закликом до зброї, де встановлено бінарні позиції «Ми» та «Вони» для виправдання насильницьких дій. У своїй роботі ван Дейк досліджує, як засоби масової інформації можуть контролювати та впливати на громадську думку через спосіб подання новин як не просто інформації, а й форми спілкування, яка формує те, як люди думають і розуміють світ. Він дивиться на мову, яка використовується в новині, і як вона впливає на суспільство (van Dijk, 1988). Пьотр Кап (2007) пояснює стратегії легітимізації війни, показуючи, як політики роблять загрози близькими та нагальними для аудиторії, змушуючи їх відчувати себе безпосередньо постраждалими. Цей підхід, який називається проксимізацією, використовує просторові, часові та ціннісні елементи для виправдання військових дій. Політики використовують

проксимізацію, щоб погрози здавалися близькими та нагальними, змушуючи людей відчувати себе безпосередньо постраждалими (Car, 2008). Вони роблять це, підкреслюючи безпосередні небезпеки та пов'язуючи їх із безпекою аудиторії, що допомагає виправдати такі дії, як військові втручання. Хомські та Герман у своїй книзі "Manufacturing Consent: The Political Economy of the Mass Media" (2008) аналізують, як медіа та політичні еліти використовують різні стратегії для легітимізації війни. Вони підкреслюють, що журналісти часто не цікавляться перевіркою фактів, які могли б поставити під сумнів офіційну позицію уряду щодо війни (Herman & Chomsky, 2008). Наприклад, у своїй книзі "At War with Asia" (1970) він зазначає, що офіційні дані, які могли б спростувати урядову пропаганду, були доступні журналістам, але вони не проявили інтересу до їх перевірки (Chomsky, 1970). Крім того, аналіз виступу Коліна Пауелла у роботі Чілтона (2004) виявляє такі стратегії, як встановлення морального авторитету, ствердження раціональності та заклик до істини для легітимізації військових дій. Легітимізація війни виправдовується зверненням до моральних та етичних норм, таких як обов'язок захищати себе та інших. Це включає демонстрацію зусиль для мирних рішень та встановлення морального авторитету для створення спільної моральної основи. Крім того, використання традиційних концепцій справедливих і несправедливих воєн допомагає у цьому виправданні (Chilton, 2004).

Разом ці стратегії ілюструють багатогранний підхід до легітимізації війни, охоплюючи емоційний, раціональний, юридичний та процесуальний виміри.

Стратегія легітимізації війни за допомогою емоційних закликів є потужним і поширеним підходом у політичному та воєнному дискурсі. Дослідження показують, що такі емоції, як страх, жалість і гнів, стратегічно використовуються для формування громадської думки та підтримки військових дій. Наприклад, політичні лідери часто підкреслюють смерть невинних людей, щоб зобразити ворога як нещадного, тим самим виправдовуючи майбутні дії проти них (Guan, 2023). Це помітно у виступах таких лідерів, як прем'єр-міністри Індії та Пакистану, які використовують емоційні заклики, щоб легітимізувати свої позиції щодо Кашміру (Aziz et al., 2023).

Тактика залякування також є поширеною стратегією для створення образу страшного ворога. Після терористичних атак емоції страху часто використовуються для виправдання військової участі (Yasmin, 2024). Емоції відіграють ключову роль у виправданні війни, впливаючи на лідерів, солдатів та суспільства. Лідери можуть використовувати страх чи гордість, щоб зібрати підтримку та мотивувати війська, тоді як суспільства часто підтримують війни фінансово та морально, коли відчувають загрозу або патріотичність. Емоції також можуть створити відчуття єдності та мети, роблячи військові зусилля необхідними та виправданими (Emeklier & Emeklier, 2022).

Емоції є ключовим елементом у стратегіях легітимізації війни в соціально-політичному дискурсі. Маніпулювання такими емоціями, як страх і гнів, допомагає легітимізувати насильницькі дії (Reyes, 2011; Konijnendijk, 2021). Емоції також

відіграють вирішальну роль у демонізації ворога, зображуючи його як безжального та радикального, тим самим виправдовуючи військові дії (Oddo, 2011). Крім того, емоційні заклики використовуються для створення відчуття терміновості та необхідності насильницьких реакцій, малюючи ворога як загрозу, яку необхідно усунути для більшого блага (Jan & Barclay, 2023). Викликаючи сильні емоції у аудиторії, стратегії легітимізації війни спрямовані на збір підтримки військових зусиль та виправдання актів агресії, зображуючи ворога як за своєю суттю злого та небезпечного (Car, 2008).

Страх часто маніпулюють, щоб створити відчуття терміновості та виправдати агресивні дії.

Загалом, страх - це потужна емоція, яку можна стратегічно деконструювати та використовувати для легітимізації війни, маніпулювання суспільними настроями та підтримки контролю, про що свідчить історичний, літературний та політичний аналіз (Barber, 2004).

Оскільки використання емоцій страху в якості стратегій легітимізації війн є досить поширеним, **питання** - чи присутній страх як стратегія легітимізації воєн, в російському соціально-політичному дискурсі протягом періоду з 2000 по 2022 роки вважаю суспільно значущим, а відповідь на нього допоможе краще розуміти та ідентифікувати стратегії, які застосовують російські політичні актори для узаконення своїх дій як всередині країн, так і в міжнародному дискурсі. Що в свою чергу може надати необхідний інструмент для прогнозування та розуміння наслідків дій політичних рішень керівництва країн, які становлять інтерес для України.

Для відповіді на це питання в цій роботі пропонується наступна **гіпотеза** – рівень використання страху як стратегії легітимізації в промовах перших осіб РФ зростає під час війн Російської Федерації в період з 2000 по 2022 роки.

АНАЛІТИЧНА РАМКА

В якості аналітичної рамки свого дослідження я використовую теорію критичного дискурсу та теорію кризи та змін.

Незважаючи на те, що існують різні напрямки критичного дискурс-аналізу, Фейркло і Водак (1997) підсумовують вісім важливих рис, які є спільними для всіх них: фокус зосереджений на соціальних проблемах; владні відносини є дискурсивними; суспільство і культура конституюються дискурсом; дискурс транспортує ідеології акторів; дискурс є історичним; зв'язок між текстом і суспільством є опосередкованим; дискурс-аналіз є інтерпретативним і пояснювальним; дискурс є формою соціальної дії (Tannen, 2015, стор.467).

І теорія криз і змін, і критичний дискурс-аналіз зосереджені на соціальних проблемах, досліджуючи, як кризи та зміни в суспільстві відображаються та

конструюються через дискурс, підкреслюючи роль мови у формуванні соціальних проблем (Cap, 2017). Обидві теорії підкреслюють значущість владних відносин у формуванні соціальної реальності: критичний дискурс-аналіз розглядає, як влада здійснюється і підтримується через дискурс, тоді як теорія криз і змін досліджує динаміку влади під час соціальних потрясінь (Cap, 2017). Обидва підходи враховують історичний контекст у своєму аналізі, де критичний дискурс-аналіз розглядає дискурс як історично обумовлений, що відображає і формує соціальні структури з плином часу, а теорія криз і змін досліджує, як історичні події та умови сприяють соціальним трансформаціям (Jorgensen & Phillips, 2002; Cap, 2017).

Критичний дискурс-аналіз стверджує діалектичний зв'язок між дискурсом і соціальними структурами, де дискурс як конститує, так і конститується соціальними практиками, тоді як теорія криз і змін аналогічно розглядає соціальні зміни як динамічний процес, на який впливають різні соціальні, політичні та економічні чинники (Jorgensen & Phillips, 2002; Nabers D., 2015).

Обидві теорії підтримують мультиперспективний підхід, який поєднує різні перспективи та методи для розуміння складних соціальних явищ, що дозволяє провести більш комплексний аналіз того, як кризи та зміни дискурсивно конструюються та сприймаються (Jorgensen & Phillips, 2002).

Вони також аналізують стратегії легітимації під час криз і періодів змін: критичний дискурс-аналіз досліджує, як дискурс використовується для легітимації або делегітимації певних дій і політик, тоді як теорія криз і змін розглядає вплив цих стратегій на соціальні трансформації.

Окрім цього теорія кризи і змін виділяє різні ознаки гегемонії дискурсів, наголошуючи на домінуванні та контролі, який здійснюють впливові групи над суспільними наративами та смислами (Nabers, 2010). Гегемонія зображується як організація згоди, де владні відносини натуралізуються через продукування смислів, роблячи їх беззаперечними та частиною здорового глузду (Nabers, 2015). Дискурси домінуючих груп не лише впливають на інших, але й відображають втілення соціальної влади через використання власної мови, ілюструючи, як соціальна влада проявляється через властивості дискурсу (Jorgensen & Phillips, 2002).

Дискурс відіграє вирішальну роль у легітимізації або делегітимізації дій та політики, обрамляючи їх у конкретні лінгвістичні конструкції та соціальні контексти (Anderson & Holloway, 2020; Cap, 2017; Wodak, 2018). Через дискурс актори публічної комунікації стратегічно будують наративи, які примушують, легітимізують або делегітимізують певну поведінку чи політику, впливаючи на громадську думку та процеси прийняття рішень. Вибір мови в політичних документах та публічному дискурсі формують сприйняття та прийняття ідей, позиціонуючи певних суб'єктів як легітимних чи нелегітимних на основі побудованих наративів.

Процес легітимізації під час криз передбачає обґрунтування та пояснення інституційних порядків різними засобами, такими як авторизація, моральна оцінка, раціоналізація та міфотворення (Nabers, 2015). У контексті кризи потреба у легітимізації стає ще більш вираженою, оскільки вона передбачає створення страху, мобілізацію громадськості та легітимізацію політики за допомогою риторики, заснованої на загрозах (Car, 2017). Криза, будучи складовою рисою суспільства, вимагає постійних зустрічей з кризою, що призводить до трансформацій, які глибоко закладені у стратегічну комунікацію страху та побудову колективних ідентичностей в суспільствах. Тому, ефективно розуміючи та використовуючи стратегії легітимізації, політичні актори можуть впливати на соціальні наративи, сприйняття та, зрештою, сприяти значним суспільним змінам у періоди кризи та змін, якими є війни.

Для аналізу соціально-політичного дискурсу та стратегій легітимізації війни через страх я використовую концепцію топосів, оскільки вона дозволяє ідентифікувати та зрозуміти риторичні прийоми, які використовуються для створення та підтримки певних наративів (Zagar, 2010; Car, 2017). Топос визначається як аргументаційний шаблон, який використовують для розкриття певної теми та реалізації речових стратегій. Топоси, як риторичні засоби, допомагають структурувати аргументи та надавати їм переконливості, що є ключовим у процесі легітимізації політичних рішень. Це робить дії політичних акторів більш законними та необхідними для громадськості, тим самим сприяючи прийняттю та підтримці (Wodak, 2018).

Топос «загрози» служить вирішальним ідентифікатором у використанні стратегії легітимізації через страх, як підкреслюється в дослідницьких роботах (Car, 2017, стор.27). Риторика, заснована на загрозах, відіграє значну роль у публічній комунікації, де страх будується для легітимізації політики та мобілізації підтримки профілактичних заходів (Nabers, 2015, р.184). Після 11 вересня дискурс про тероризм та безпеку відіграв важливу роль у легітимізації дій, шляхом зображення зовнішньої загрози, яка потребує радикальних заходів для захисту та збереження цінностей. Таким чином, топос «загрози» стає потужним інструментом у формуванні наративів та виправдання дій за допомогою стратегій легітимізації, заснованих на страху (Nabers, 2015).

У аналізі дискурсу, який досліджує, як мова використовується в текстах та контекстах, топос «загрози» можна розглядати як спосіб передачі певних повідомлень чи тем. Наприклад, політичні виступи або повідомлення ЗМІ можуть використовувати топос «загрози» для опису кризи або значних потрясінь, через «колективні символи та культурні стереотипи, які зрозумілі членам однієї мовної спільноти» (Schiffin et al., 2001), тим самим викликаючи відчуття терміновості чи небезпеки. Аргументаційна схема топосу «загроза» виглядає так – якщо існує конкретна небезпека чи загроза, то треба щось робити, щоб її уникнути (Wodak, 2018).

У публічному спілкуванні загрози часто формуються так, щоб підкреслити особисті наслідки, змушуючи аудиторію приймати радикальну політику у відповідь на

неминучі небезпеки, як це видно з таких дискурсів, як війна з тероризмом (Cap, 2017). Процес побудови загроз також включає просторово-часові стратегії проксимізації для зображення загроз як відчутних сутностей, що сприяє швидкому та однозначному затвердженню запропонованих дій (Nabers, 2010). Зрештою, моделі загроз будуються за допомогою поєднання стратегій генерування страху, примусу та легітимізації, спрямованих на швидку реакцію на потенційні небезпеки (Nabers, 2015).

Корисним для розуміння функцій топосу «загроза» є висновки Жана Бодріяра (1991) про те, як цей топос використовують для підготовки аудиторії до майбутніх подій у міжнародних відносинах шляхом наголошення на потенційних небезпеках або загрозах. Ця стратегія може або відображати фактичний рівень загрози, або бути навмисно перебільшена, щоб служити конкретним політичним цілям (Baudrillard, 1995, 2003). Висвітлюючи значну загрозу політики можуть маніпулювати сприйняттям громадськості, змушуючи аудиторію вважати, що загроза є більш серйозною, ніж може бути насправді. Ця маніпуляція допомагає виправдати дії держави, навіть якщо ці дії є жорсткими, аморальними або незаконними.

Топос загрози виконує кілька важливих функцій: викликає страх у аудиторії, готує її до нових подій, виправдовує дії політичних акторів, призначає винуватця та відповідального за наслідки подій, а також несе відповідні наслідки для міжнародних гравців. Він покладає провину на конкретну організацію чи групу за майбутні події, роблячи їх відповідальними за будь-які потенційні наслідки. Це ключове для формування громадської думки та спрямування реакції на визначеного винуватця. Він виправдовує дії державного керівництва, роблячи екстремальні заходи необхідними та прийнятними в очах громадськості, і дозволяє моделювати небажане майбутнє, де опонент отримує безпрецедентну силу та контроль. Це створює відчуття терміновості та страху, змушуючи підтримувати рішучі дії уряду (Baudrillard, 1995, 2003).

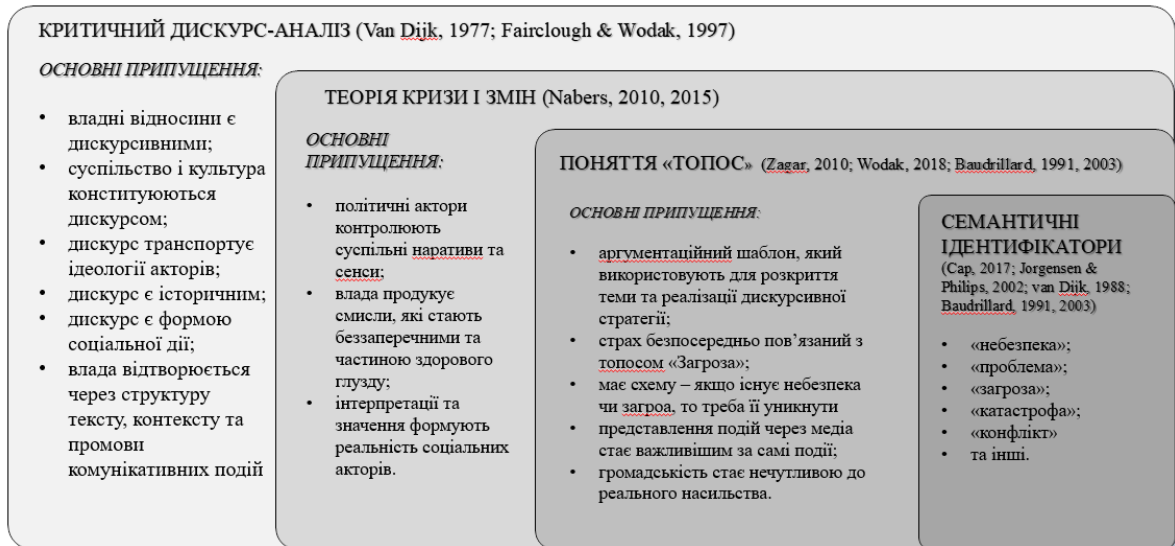
Окрім того, представлення подій через медіа стає важливішим за самі події, а громадськість стає нечутливою до реального насильства, шукаючи постійного стимулювання через медіа. Це відображає тенденцію до втечі у віртуальну реальність, де стираються межі між реальним і вигаданим (Baudrillard, 1995, 2003).

Для ідентифікації топосу «загроза» досить часто використовують такі слова – «небезпека», «проблема», «загроза», «катастрофа», «конфлікт» та інші (Cap, 2017; Jorgensen & Philips, 2002; Van Dijk, 2013; Baudrillard, 1995).

Пошук цих слів у корпусі текстів промов перших осіб Російської Федерації і дасть мені змогу ідентифікувати стратегію легітимізації воєн через страх – деконструювати страх як стратегію легітимізації для її подальшої концептуалізації та операціоналізації. В розділі «Методологічний дизайн дослідження» я описую, яким чином я розширюю перелік цих слів саме для російського соціально-політичного дискурсу та створюю словник цільових тематичних слів.

Щоб підсумувати аналітичну рамку, в межах якої я реалізую своє дослідження, я створила схему з основними теоріями, їхніми припущеннями, та процесами, які вони описують.

Схема1. Аналітична рамка дослідження. Теорії, основні припущення та визначення.

Соціально-політичний дискурс в даному дослідженні я аналізую через промови перших осіб Російської Федерації, які відбувались протягом 2000- 2022 років. Детальний опис корпусу текстів та принципи формування корпусу текстів для дослідження я даю в розділі «Методологічний дизайн дослідження» та «Результати».

Отже, для відповіді на аналітичне питання в межах обраної аналітичної рамки, я формулюю **гіпотезу** наступним чином - рівень використання топосу «загроза» в промовах перших осіб Російської Федерації зростає під час війн протягом 2000-2022 років.

Але, виходячи з того, що деякі війни тривають не один рік (як буде видно з операціоналізації незалежної змінної «Війна» в розділі «Методологічний дизайн дослідження» та «Результати»), я вирішила розділити основну гіпотезу на дві і сформулювати їх наступним чином:

H1 - рівень використання топосу «загроза» в промовах перших осіб Російської Федерації в період з 2000 по 2022 роки зростає протягом всього періоду тривання війни.

De X1 –роки, коли війна триває, Y –рівень використання топосу «загроза» в промовах, що досліджуються, зростає.

H2 – рівень використання топосу «загроза» в промовах перших осіб Російської Федерації в період з 2000 по 2022 роки зростає в перший рік початку воєн чи в рік реалізації війни.

Де X2 – рік, коли війна розпочалась/реалізувалась, Y – рівень використання топосу «загроза» в промовах, що досліджуються, зростає.

H0 - рівень використання топосу «загроза» в промовах перших осіб Російської Федерації в період з 2000 по 2022 роки знижувався чи не змінювався під час війн.

МЕТОДОЛОГІЧНИЙ ДИЗАЙН ДОСЛІДЖЕННЯ

Операціоналізація змінних

Операціоналізація емоції страху (залежної змінної) відбувається через топос «загроза» (Zagar, 2010; Cap, 2017; Wodak, 2018). Для ідентифікації топосу «загроза» в промовах я створюю та використовую словник цільових тематичних слів (далі - словник ЦТС), які вказують на лінгвістичну схему топосу «Загроза» (Cap, 2017; Jorgensen & Philips, 2002; Van Dijk, 2013; Baudrillard, 1995) . Саме наявність цих слів та зміна частоти їх використання по рокам дасть нам розуміння про збільшення/зменшення використання страху як стратегії легітимації війн в промовах перших осіб в російському-соціально політичному дискурсі за період з 2000 по 2022 роки.

В дослідженні:

Y – збільшення рівня використання слів зі словника ЦТС відповідно до попереднього року.

Операціоналізація незалежної змінної – воєн, відбувається через поняття воєнних інтервенцій, які реалізовувала Російська Федерація, в період, який досліджується. Воєнна інтервенція визначається як акт насильницького втручання у справи іншої держави. Це втручання може приймати різні форми, включаючи політичні чи військові дії, і може бути як прямим, так і непрямим – розгортання наземних військ, проведення авіа ударів або надання військової допомоги (Sullivan & Koch, 2009; Al-hanhanah & Fei, 2022).

Перелік воєнних інтервенцій Російської Федерації в моєму дослідженні виглядає наступним чином:

Таблиця1. Воєнні інтервенції Російської Федерації за період з 2000 по 2022 роки		
<i>Роки</i>	<i>Воєнна інтервенція</i>	<i>Рік початку/ гостра фаза воєнної інтервенції</i>

2008	Російсько-грузинська війна	8 серпня 2008 року (тривалість – 6 днів)
2014 – до тепер	Російсько-українська війна	20 лютого 2014 року – початок; 24 лютого 2022 року – повномасштабне вторгнення
2015 – до тепер	Вторгнення Російської Федерації в Сирію	30 вересня 2015 року

Примітка: Таблиця підготовлена на базі матеріалу видання «Ukrainer» - «Війни Росії за останні 30 років та їхні наслідки» (Yuzefyk, 2022).

В перелік воєнних інтервенцій Російської Федерації, які досліджуються, не увійшла друга російсько-чеченська війна (1999-2009 роки) через те, що вона почалась до 2000 року.

Пропонується наступна операціоналізація незалежної змінної:

X1 – другий та наступні роки триваючої воєнної інтервенції;

X2 – рік реалізації чи перший рік воєнної інтервенції/гострої фази;

В періоді, який досліджується:

X1 – 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021 роки;

X2 – 2008, 2014, 2015, 2022 роки.

Методи

Для свого дослідження я використовую комбінацію методів – кількісний та якісні, але застосовую їх на різних етапах.

Дослідження є лонгітюдним, адже досліджує щорічні зміни протягом періоду з 2000 по 2022 роки включно та надає результати по кожному року.

Кількісний метод дослідження, а саме **кількісний контент-аналіз** з простим підрахунком частоти використання цільових тематичних слів (Rourke & Anderson, 2004; Neuendorf & Kumar, 2016; Franzosi, 2004), які ідентифікують топос «загроза», має на меті дослідити, як змінювалась інтенсивність використання топосу «загроза» протягом років. В результаті цього етапу я отримала емпіричні дані у вигляді різниці використання слів, які ідентифікують зміни у використанні топосу «загроза» у промовах перших осіб Російської Федерації по рокам, тобто наявність чи відсутність залежної змінної Y.

Для підтвердження/спростування гіпотез я використала метод **відстеження процесів** - process tracing – з якісницької методології.

Відстеження процесів є цінним методом, який використовується в соціальних науках, особливо в міжнародних дослідженнях та аналізі зовнішньої політики, для заглиблення у причинно-наслідкові механізми у реальних випадках (Pitkin, 2023).

Він передбачає детальне простеження процесу між причиною та наслідком, виконуючи проміжні кроки від незалежної змінної до залежної змінної за допомогою тестування, чи виконуються необхідні та достатні умови для кожного тесту (Mahoney, 2012).

Хоча не існує єдиної методології для відстеження процесів, була запропонована загальна чотириетапна модель, яка охоплює збір даних, транскрипцію, кодування та подальший аналіз даних (Faletti, 2016). Крім того, відстеження процесів було введено в методологічний набір інструментів політології та політичної економії, пропонуючи варіант, керований теорією, який може розкрити причинно-наслідкові механізми в інтенсивних процесах, ілюструючи, перевіряючи гіпотези та виробляючи теорію.

У своїй роботі я використовую метод відстеження процесів на основі теорії (theory-testing process tracing). Цей підхід зосереджується на перевірці теоретичних гіпотез шляхом дослідження наявності або відсутності механізмів у конкретних випадках (Beach & Pedersen, 2012). Його основна мета полягає у перевірці, чи приступний теоретично передбачений механізм у конкретному випадку. Це дозволяє робити висновки про наявність або відсутність механізму шляхом порівняння наших передбачень з тим, що ми фактично знаходимо в емпіричних даних.

Одним із обмежень методу відстеження процесів на основі теорії є те, що на основі одного позитивного результату не можна робити висновки про всі типові випадки. Тому дослідники наголошують на проведенні тестування гіпотез для всіх випадків, де спостерігається залежна та незалежна змінні (Beach & Pedersen, 2012) для отримання результатів про наявність зв'язку між ними. В нашому випадку, це всі роки, коли відбувалась воєнна інтервенція Російської Федерації та спостерігалось підвищення використання топосу «загроза» в промовах перших осіб.

Якісний метод дослідження – **контекстний аналіз цільових тематичних слів** (індикаторів топосу «загроза») дає змогу краще дослідити процес легітимації воєнних інтервенцій Російської Федерації в період, що досліджується, через формування у політичних та соціальних акторів емоції страху, пов'язану з загрозами. Цей етап також дасть змогу краще інтерпретувати результати, отримані на першому етапі, і створить поле для дискусії і змін до публічних політик.

Контекстний аналіз - це метод, який використовується в дослідженнях для різних цілей, таких як описові чи пояснювальні дослідження, перевірка гіпотез та дослідницькі дослідження, особливо при роботі зі складними або мінливими питаннями (Dijk, 2008) .

Він передбачає систематичне кодування текстових даних для вивчення підкреслених ідей та соціального контексту, відображеного в тексті, сприяння кількісному аналізу та керівництву якісних досліджень (Mc Tavish & Pirro, 1990).

РЕЗУЛЬТАТИ

Збір даних

Пропонується корпус текстів, який складається зі 183 стенограм виступів перших осіб Російської Федерації за період 2000-2022 роки. Корпус включає в себе стенограми послідовних виступів, які регулярно проводились.

Тематика та кількість виступів представлені в Таблиці 2.

Послання Федеральним зборам РФ	21 текст
Засідання Ради Безпеки РФ	73 тексти
Стенограми виступів перших осіб під час Міжнародного дискусійного клубу «Валдай»	17 текстів
Новорічні звернення президента	23 тексти
Інаугураційні промови	5 текстів
Стенограми «Великої прес-конференції з президентом»/ «Прямої лінії з Володимиром Путіним» (у роки, коли не проводилась «Велика прес-конференція з президентом»)	21 текст
Привітання з Днем Перемоги	23 тексти
Всього	183 тексти

Вибір корпусу текстів є важливою складовою для отримання об'єктивних результатів під час застосування методу кількісного контент-аналізу. У зв'язку з цим, я формувала корпус текстів на підставі таких критеріїв:

а) Тексти мають бути послідовними – повторюватись кожного року, якщо подія, якої вони стосуються, відбувалась в цьому році.

Як видно з Таблиці 2 тексти стенограм «Послання Федеральним зборам» зустрічається 21 раз – в 2017 році та в 2022 році вони не проводились.

Тексти стенограм «Засідання Ради Безпеки Російської Федерації» зустрічаються 73 рази. В даному випадку я обирала для аналізу стенограми всіх подій, які були доступні та під час яких виступи перших осіб Російської Федерації мали місце.

Тексти стенограм виступів перших осіб під час дискусійного клубу «Валдай» зустрічаються 17 разів. В період з 2000 року по 2004 рік ця подія не проводилась, а стенограми за 2005 рік не вдалось знайти у відкритому доступі. Незважаючи на це, я прийняла рішення включити цей корпус текстів, адже період з 2000 по 2005 роки не входить безпосередньо в зону цього дослідження через те, що в цей час не спостерігається наявність незалежної змінної Х – воєнної інтервенції, яку провадила Російська Федерація, і відсутність цієї події та відповідних стенограм текстів не впливає на результати підтвердження чи спростування гіпотез мого дослідження. При цьому включення текстів стенограм Міжнародного дискусійного клубу «Валдай» є досить важливим в період після 2005 року через значний вплив цієї події на соціально-політичний контекст Російської Федерації, а також через те, що ці стенограми є досить об'ємними за кількістю слів та займають значну частину цілісного корпусу текстів за кожен рік.

Тексти стенограм «Новорічне звернення Президента Російської Федерації» включені в кожен рік періоду, який досліджується, і зустрічаються 23 рази.

Тексти стенограм «Інаугураційна промова» зустрічаються 5 разів – в роки, в які власне відбувались вибори в Російській Федерації, і проводились інаугурації – 2000, 2004, 2008, 2012, 2018 роки.

Тексти стенограм «Велика прес-конференція з президентом»/ «Пряма лінія з Володимиром Путіним» (у роки, коли не проводилась «Велика прес-конференція з президентом») зустрічаються 21 раз – в 2000 та 2022 році жодна з цих подій не відбувалась.

Тексти стенограм «Привітання з Днем Перемоги» зустрічаються 23 рази – у всі роки періоду, який досліджується.

б) Тексти стенограм мають відображати якомога ширший соціально-політичний дискурс країни. Тобто мають бути пов'язані не тільки з подіями у сфері безпеки чи суто політики, а й стосуватись досить широкого кола питань.

У зв'язку із цим я умовно розділила всі тексти на такі категорії, які відображають наступні сфери соціально-політичного дискурсу Російської Федерації :

- Політичні (Послання Федеральним зборам РФ);
- Військово-політичні (Засідання Ради Безпеки РФ);
- Соціально-економічні (Стенограми виступів перших осіб під час дискусійного клубу «Валдай»; Стенограми «Великої прес-конференції з президентом»/ «Прямої

лінії з Володимиром Путіним» (у роки, коли не проводилась «Велика прес-конференція з президентом»);

- Нейтральні/святкові (Новорічні звернення президента; Інаугураційні промови; привітання з Днем Перемоги).

с) Тексти стенограм мають бути оригінальними та офіційними.

Тексти стенограм, які я використовувала, взяти з офіційних джерел в мережі Інтернет та в тому вигляді, в якому вони там викладені (Додаток 1.Таблиця 3. Корпус текстів для аналізу з посиланнями на джерело).

Створення словника цільових тематичних слів.

Для створення Словника ЦТС, я зробила наступні кроки:

1. Ідентифікувала слова, які використовуються в топісі «загроза» в наявній літературі(Сар, 2017; Jorgensen & Philips, 2002; Van Dijk, 2013; Vaudrillard, 1995).
2. Розширила кількість цих слів через пошук споріднених слів та слів-синонімів в базах медіа-контенту та політичних текстах в російському мовному середовищі з використанням сервісу «Sketch Engine» (<https://www.sketchengine.eu/>).
3. Перетворила слова до їхньої первинної форми, а також створила похідні від цих слів іменники, прикметники, дієприкметники та дієслова.
4. Затвердила словник ЦТС.

В результаті відібрано 119 слів, серед яких іменники, прикметники, дієприкметники та дієслова, які мають семантичний зв'язок з топомом «загроза» в російській мові (Таблиця 4. Словник ЦТС у Додатку 2).

Обробка даних методом кількісного контент-аналізу

Пошук слів зі словника ЦТС та підрахунок їхньої частоти відбувався з використанням програми «R studio 4.3.1» (<https://posit.co/>).

Створення коду для програми «R studio 4.3.1.» для визначення частоти, з якою слова зі Словника ЦТС, зустрічаються в корпусі текстів, який досліджується (Додаток 3) Код створений задля реалізації такої послідовності обробки корпусу текстів:

1. Конвертування окремих текстів за один рік в корпус текстів.

2. «Очистка» корпусу текстів – переведення слів в нижній регістр, видалення знаків пунктуації, цифр та зайвих пробілів.
3. Лематизація слів – переведення слів в їхню базову форму.
4. Підрахунок загальної кількості слів
5. Підрахунок частоти, з якою в корпусі зустрічаються слова зі Словника ЦТС.
6. Збереження результатів у вигляді документа.

Результати підрахунку частоти використання слів зі Словника ЦТС по рокам представлені в Додатках 4-26.

Обробка даних

Для подальшої роботи з отриманими результатами попереднього етапу я створила таблицю (Таблиця 4) значень частоти використання цільових тематичних слів по рокам, які досліджуються, та відхилення частоти їхнього використання де розраховано по формулі:

$\sigma(\text{відхилення частоти}) = (\text{частота за поточний рік} / \text{частота за попередній рік}) - 1$ у відсотковому вираженні.

Таблиця 4. Значення частоти використання слів зі Словника ЦТС та відхилення частоти їхнього використання по роках.		
Рік	Частота цільових тематичних слів в промовах за відповідний рік, % (відсоток від загальної кількості слів)	Відхилення частоти використання цільових тематичних слів відносно попереднього року, %
2000	1,01325	-
2001	0,723099	-28,64%
2002	0,818874	13,25%
2003	0,796662	-2,71%

2004	0,535516	-32,78%
2005	0,384807	-28,14%
2006	0,504932	31,22%
2007	0,396069	-21,56%
2008	0,659618	66,54%
2009	0,76881	16,55%
2010	0,426647	-44,51%
2011	0,515739	20,88%
2012	0,479956	-6,94%
2013	0,582575	21,38%
2014	1,037833	78,15%
2015	1,143888	10,22%
2016	0,7502	-34,42%
2017	0,662027	-11,75%
2018	0,706937	6,78%
2019	0,640611	-9,38%
2020	0,475017	-25,85%
2021	0,71581	50,69%
2022	0,989292	38,21%

Результати кількісного контент-аналізу представлені також на Графіку 1:

Аналіз отриманих даних та підтвердження/спростування гіпотез.

У своєму дослідженні я використовую метод відстеження процесів для підтвердження/спростування гіпотез та унаочнення цього процесу.

Відстеження процесу включає чотири тести : «Straw in the Wind Test», «Hoop Test», «Smoking Gun Test», «Doubly Decisive Test», заснованих на перевірці наявності необхідних та достатніх умов (Collier, 2011) – в моєму дослідженні наявність воєнної інтервенції РФ у відповідний рік та підвищення рівня використання слів зі словника ЦТС у відповідний рік. Кожен тест служить певній меті в методології відстеження процесу (Mahoney, 2012). Для того, щоб гіпотеза підтвердилась, вона має пройти тест «Doubly Decisive Test», коли наявні як необхідна умова, так і достатня умова. Для того, щоб спростувати гіпотезу, вона має пройти тест «Hoop Test», коли присутня необхідна умова, але достатня умова відсутня. Проходження двох інших тестів: «Straw in the Wind Test» та «Smoking Gun Test» не є значимим в моєму дослідженні, бо розглядають варіанти, коли нема ані незалежної, ані залежної змінної (у випадку з тестом «Straw in the Wind Test»), або варіант, коли присутня залежна змінна – ми спостерігаємо підвищення використання слів зі словника ЦТС, але при цьому в цей рік не відбувалась воєнна інтервенція за участю РФ. Незважаючи на це в таблиці результатів я вказала роки, в яких спрацьовують умови тесту «Smoking Gun Test», так як вони можуть

слугувати підставою для подальших досліджень того, для чого ще може використовуватись емоція страху в російському соціально-політичному дискурсі.

Для проходження цих чотирьох тестів в рамках методу відстеження процесів я закодувала дані, отримані на етапі кількісного контент-аналізу, за наступною схемою:

Значення «0» отримують роки, в яких зростання використання слів зі словника ЦТС не спостерігається, тобто Y -відсутній.

Значення «1» отримують роки, в яких зростання використання слів зі словника ЦТС спостерігається, тобто Y - присутній.

Значення «3» отримують роки, в яких воєнна інтервенція РФ триває другий рік чи довше, тобто присутній $X1$.

Значення «4» отримують роки, в яких воєнна інтервенція тільки розпочалась, реалізувалась чи розпочалась гостра фаза, тобто присутній $X2$.

Таблиця кодування даних доступна у Додатку 27.

Після чого створила такі формули для проходження кожного тесту для відповідного року:

Спростування $H0 - \sum=5$, де $X=4$ та $Y=1$ – ця формула має виконуватись для тесту «Hoop Test» для всіх років, коли розпочалась/тривала воєнна інтервенція РФ.

Спростування $H1 - \sum=3$, де $X=3$ та $Y=0$ – ця формула має виконуватись для тесту «Hoop Test» для всіх років, коли тривала воєнна інтервенція РФ.

Спростування $H2 - \sum=4$, де $X=4$ та $Y=0$ – ця формула має виконуватись для тесту «Hoop Test» для всіх років, коли розпочалась або відбулась воєнна інтервенція РФ.

Підтвердження $H1 - \sum=3$, де $X=3$ та $Y=0$ – ця формула має виконуватись для всіх років, коли тривала воєнна інтервенція РФ.

Підтвердження $H2 - \sum=5$, де $X=4$ та $Y=1$ – ця формула має виконуватись для всіх років, в яких розпочалась або відбулась воєнна інтервенція РФ.

Формула, для виявлення років дослідження для «Smoking Gun Test»: $\sum=1$, де $X=0$ та $Y=1$.

Результати тестування за методом відстеження процесів зображені в Таблиці 6. «Підтвердження/спростування гіпотез за методом відстеження процесів» нижче.

Згідно з результатами проходження тестів в рамках методу відстеження процесів можна зробити наступні висновки:

Таблиця 6. Підтвердження/спростування гіпотез (H0;H1; H2)																																	
		Достатня умова - рівень використання топосу «Загроза» зростає																															
		Ні (зменшується рівень використання топосу «Загроза»)		Так (підвищується рівень використання топосу «Загроза»)																													
Необхідна умова – воєнна інтервенція РФ	Ні	1. Straw in the Wind Test		3. Smoking Gun Test $\sum = X0+Y1=1$ 2002 2006 2009 2011 2013 В ці роки присутнє зростання топосу «загроза», але воно не пов'язане з воєнною інтервенцією. Може застосовуватись для легітимації інших дій.																													
	Так	2. Hoop test <table border="1" data-bbox="370 831 971 1306"> <thead> <tr> <th>Спростування H0</th> <th>Спростування H1</th> <th>Спростування H2</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2008</td> <td>2016</td> <td>-----</td> </tr> <tr> <td>2014</td> <td>2017</td> <td></td> </tr> <tr> <td>2015</td> <td>2019</td> <td></td> </tr> <tr> <td>2022</td> <td>2020</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Тест для спростування пройдено – гіпотеза H0 спростована.</td> <td>Тест пройдено для деяких років, коли ВІ тривали. Гіпотеза H1 частково спростована.</td> <td>Тест не пройдено для жодного року - H2 не може бути однозначно спростована.</td> </tr> </tbody> </table>		Спростування H0	Спростування H1	Спростування H2	2008	2016	-----	2014	2017		2015	2019		2022	2020		Тест для спростування пройдено – гіпотеза H0 спростована.	Тест пройдено для деяких років, коли ВІ тривали. Гіпотеза H1 частково спростована.	Тест не пройдено для жодного року - H2 не може бути однозначно спростована.	4. Doubly Decisive Test <table border="1" data-bbox="1000 831 1455 1306"> <thead> <tr> <th>Підтвердження H1</th> <th>Підтвердження H2</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2018</td> <td>2008</td> </tr> <tr> <td>2021</td> <td>2014</td> </tr> <tr> <td></td> <td>2015</td> </tr> <tr> <td></td> <td>2022</td> </tr> <tr> <td>Тест пройдено для деяких років, H1 не може бути однозначно підтверджена.</td> <td>Тест пройдено для всіх років, H2 – підтверджується повністю.</td> </tr> </tbody> </table>	Підтвердження H1	Підтвердження H2	2018	2008	2021	2014		2015		2022	Тест пройдено для деяких років, H1 не може бути однозначно підтверджена.
Спростування H0	Спростування H1	Спростування H2																															
2008	2016	-----																															
2014	2017																																
2015	2019																																
2022	2020																																
Тест для спростування пройдено – гіпотеза H0 спростована.	Тест пройдено для деяких років, коли ВІ тривали. Гіпотеза H1 частково спростована.	Тест не пройдено для жодного року - H2 не може бути однозначно спростована.																															
Підтвердження H1	Підтвердження H2																																
2018	2008																																
2021	2014																																
	2015																																
	2022																																
Тест пройдено для деяких років, H1 не може бути однозначно підтверджена.	Тест пройдено для всіх років, H2 – підтверджується повністю.																																

Гіпотеза H0 – спростована. У всі роки початку/реалізації воєнних інтервенцій Російської Федерації в період з 2000 по 2022 роки спостерігалось підвищення використання топосу «загроза» у промовах російських перших осіб.

Гіпотеза H1 – не може бути підтверджена однозначно, так як вона частково спростована для деяких років (2016, 2017, 2019, 2020 років) – «Hoop test»), і частково підтверджена для інших років (2018, 2021 років) – «Doubly Decisive Test».

Тобто підвищення використання топосу «загроза» спостерігалось тільки у 2018 та 2021 роках триваючих воєнних інтервенцій Російської Федерації.

Часткове спростування гіпотези H1 свідчить про те, що гіпотеза H1 – не може бути підтверджена.

Гіпотеза H2 – не спростована в рамках тесту «*Hoop test*» та повністю підтверджена для всіх років, в яких воєнна інтервенція реалізувалась та почалась/відбулось загострення. Це підтверджується проходженням «*Doubly Decisive Test*» для 2008, 2014, 2015 та 2022 років.

Така комбінація проходжень тестів в рамках методу відстеження процесів означає остаточне підтвердження гіпотези.

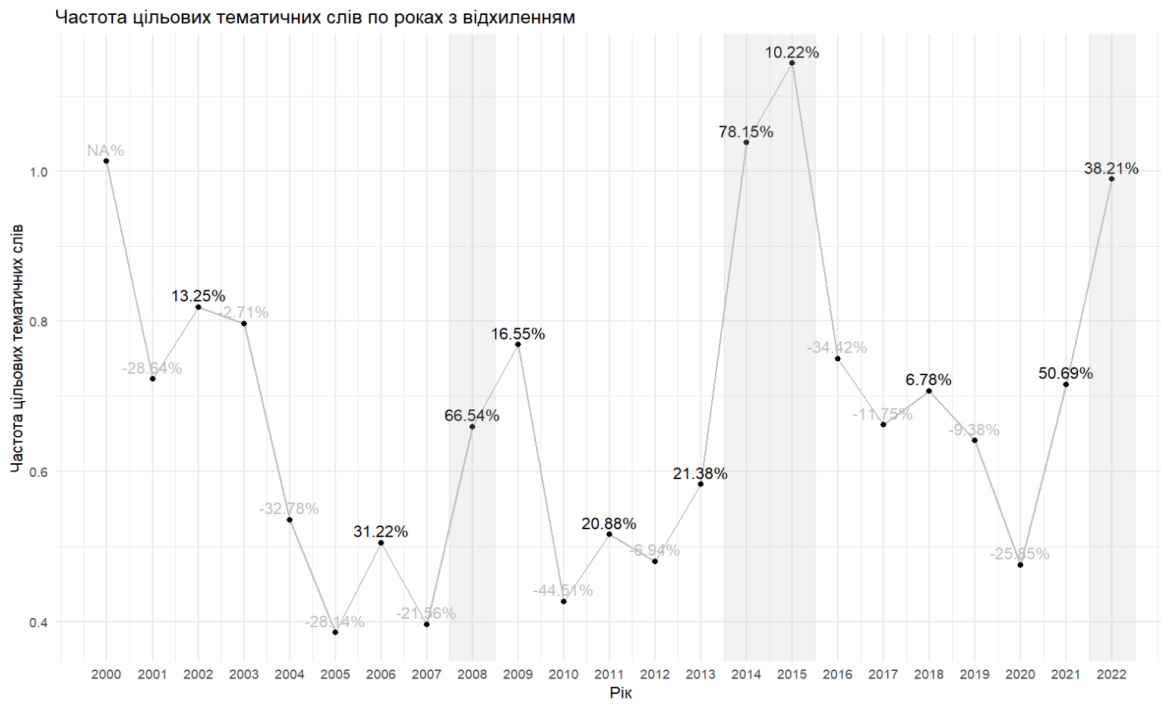
Тобто гіпотеза H2 – підтверджена в рамках цього дослідження.

При цьому дані з тесту «*Smoking Gun Test*» дають нам інформацію про роки, коли спостерігалось зростання використання топосу «Загроза», але при цьому не відбувалось воєнних інтервенцій за участю Російської Федерації, визначених як такі в рамках цього дослідження. Тобто в 2002, 2004, 2006, 2009, 2011, 2013 роках використання страху вірогідно могло застосовуватись для легітимації інших дій. В рамках цього дослідження я не ставила собі за мету досліджувати цей феномен, але це може досліджуватись в майбутніх роботах.

На цьому етапі можна зробити основний висновок дослідження, а саме:

Страх як стратегія легітимації використовувався в російському соціально-політичному дискурсу в роки початку чи реалізації воєн за участю Російської Федерації в період з 2000 по 2022 роки.

На Графіку 2 візуалізовано основний результат дослідження.

Далі, для більш глибокого дослідження стратегії легітимації війни через страх я використовую метод **якісного контекстного аналізу** для років, коли почались/відбулись воєнні інтервенції Російської Федерації.

Варто зазначити, що так як відповідь на основне аналітичне питання була отримана на попередньому етапі, етап контекстного аналізу не має на меті доказувати чи спростовувати гіпотези, висунуті вище, а лише розширити наше уявлення про те, в якому контексті та у зв'язку з якими іншими стратегіями легітимації використовувалась стратегія легітимації через страх, яка є предметом мого дослідження. Цей етап не може вважатись всеохоплюючим та вичерпним через обмеження цієї роботи і буде відображати та ілюструвати тільки деякі прояви стратегії легітимації.

Для контекстного аналізу я виділила по п'ять слів, зі словника цільових тематичних слів для 2008, 2014, 2015 та 2022 років, як мають найбільший відсоток частоти в корпусі текстів для відповідних років, та проаналізувала контекст, в якому вони використовувались.

В Таблиці 7 представлені ці основні слова, які зустрічались в текстах промов у відповідні роки:

Таблиця 7. Слова зі словника ЦТС, які найбільш часто використовувались по рокам.	
<i>Рік</i>	<i>Слова зі словника ЦТС, які найчастіше використовувались</i>

2008	Безопасность Кризис Защита Угроза Конфликт
2014	Безопасность Кризис Угроза Экстремизм Риск
2015	Угроза Террорист Терроризм Безопасность Конфликт
2022	Безопасность Конфликт Угроза Защита Давление

Пошук контекстних слів та речень відбувався в програмі «MAXQDA Analytics Pro 24.3.0» (<https://www.maxqda.com/>) .

В результаті цього етапу дослідження виявлено наступне:

Контекст, в якому вживались ці слова, свідчить про те, що в соціально-політичному дискурсі використовувались в тому числі стратегії проксимізації (Сар, 2017), тобто наближення загрози безпосередньо до аудиторії, що дозволяє більш інтенсивно впливати на слухача та робить інтерпретацію явища більш близькою та небезпечною.

«...Я не ожидал, что завяжется дискуссия на эту тему, и подготовил несколько идей, которые озаглавил: «Угроза – это мы, угроза внутри нас». Может быть, звучит несколько парадоксально или удивительно для некоторых из вас. Как и многие из вас, я чувствую, что наше будущее находится под угрозой, также под угрозой находится и свобода, и демократия, и мир, и безопасность, и процветание.» (22.10.2015р. В.Путін.Засідання Міжнародного дискусійного клубу «Валдай»).

«...Это означает, что есть необходимость, как Вы говорили, со стороны России защиты русского языка, россиян за пределами России, а также необходимость создать»

встречный план по борьбе с подъёмом неонацизма. Это серьёзная угроза.» (27.10.2022р. В.Путін. Засідання Міжнародного дискусійного клубу «Валдай»).

Також, популярною стратегією, пов'язаною зі страхом, є стратегія розділення на «Своїх» та «Чужих» - «Нас» та «Їх». Вона аргументується наданням позитивних, часом, альтруїстичних, гідних характеристик представникам групи «Своїх», на протипагу ворог зображується, як меркантильний, цинічний та нелюдський. Образ ворога при цьому намагаються гіперболізувати. Ось деякі приклади таким чином побудованої аргументації в дискурсі, що досліджувався:

«Вы знаете, если посмотреть на рассуждения наших мыслителей, философов, представителей классической русской литературы, то они видят причины разногласий между Россией и Западом в целом, в широком смысле этого слова в разнице мировоззрений. И отчасти они правы. В основе российского мировоззрения лежит представление о добре и зле, о высших силах, божественное начало. В основе западного мышления – я не хочу, чтобы это прозвучало как-то неловко, но всё-таки в основе лежит интерес, прагматичность, прагматика.» (22.10.2015р. В.Путін. Засідання Міжнародного дискусійного клубу «Валдай»).

«Единственная страна в мире, которая применила ядерное оружие против неядерного государства, – это Соединённые Штаты Америки, они сделали это дважды в отношении Японии. С какой целью? Военной целесообразности не было вообще никакой, ноль. Какая была целесообразность применять против Хиросимы и Нагасаки, практически против мирного гражданского населения ядерное оружие?» (27.10.2022р. В.Путін. Засідання Міжнародного дискусійного клубу «Валдай»).

«Господин Президент, говорят, что сейчас Россия сталкивается с прокси-войной, которую коллективный Запад и НАТО ведут с Вами чужими руками. Если это так, возможно, это самая серьёзная угроза, с которой Россия сталкивалась с 1941 года – тогда началась Великая Отечественная война.» 27.10.2022р. Запитання журналіста В.Путіну. Засідання Міжнародного дискусійного клубу «Валдай»).

Ще один актуальний прийом, який використовується для легітимації війн, це альтруїзм (Reyes, 2011) – який аргументується через неможливість стояти осторонь глобальним викликам і бути просто спостерігачем. Створюється дискурс «хто, як не ми». Приклади таких дискурсивних практик є і в нашому корпусі текстів:

«Подчеркну ещё раз: решение о принуждении агрессора к миру и операция, предпринятая нашими военными, осуществлялись не против Грузии, не против грузинского народа, а ради спасения жителей республики и российских миротворцев. Для обеспечения прочной и долговременной безопасности народов Южной Осетии и Абхазии. Прежде всего от рецидивов преступного авантюризма тбилисского режима. Кавказский кризис вновь показал, что применение силы одной из сторон конфликта не может обеспечить жизнеспособные решения. В этой связи на основе норм

международного права мы будем и дальше способствовать устранению очагов нестабильности в сопредельных регионах» (05.11.2008р. В.Медведев. Послання Федеральним зборам).

«Но ни украинские войска не уходят из пунктов, которые они должны оставить, например, из аэропорта в Донецке, ни ополчение полностью не выходит из тех населённых пунктов, которые они должны освободить, ссылаясь на то, я скажу здесь откровенно, ссылаясь на то, что у них там семьи проживают, у ополченцев, они боятся за их безопасность. Их близкие родственники там проживают, дети, жёны и так далее. Это серьёзный гуманитарный фактор. Мы готовы сделать всё для того, чтобы все договорённости, которые были в Минске достигнуты, были исполнены.» (24.10.2014р. Путин. В.Путін. Засідання Міжнародного дискусійного клубу «Валдай»)

Як я вже зазначала вище, ці стратегії не є вичерпними стратегіями, легітимації війн в російському соціально-політичному дискурсі, - також зустрічались стратегії, пов'язані з експертністю та ефективністю влади, прогнозуванням майбутнього та, навіть, аргументація необхідності вести воєнні кампанії та захищати свою Батьківщину через міф «Священної війни». Як приклад:

«Защита Родины, когда решалась её судьба, всегда была священной. С такими чувствами подлинного патриотизма поднимались за Отечество ополченцы Минина и Пожарского, шли в атаку на Бородинском поле, бились с врагом под Москвой и Ленинградом, Киевом и Минском, Сталинградом и Курском, Севастополем и Харьковом. Так и сейчас, в эти дни вы сражаетесь за наших людей на Донбассе. За безопасность нашей Родины – России. 9 мая 1945 года навеки вписано в мировую историю как триумф нашего единого советского народа, его сплочённости и духовной мощи, беспримерного подвига на фронте и в тылу.» (09.05.2022р. В.Путін. Парад Перемоги на Червоній площі).

«Защита Родины – это наш священный долг перед предками и потомками. Нравственная, историческая правота – на нашей стороне. Уходящий год принёс большие, кардинальные перемены и для нашей страны, и для всего мира. Он был наполнен волнениями, тревогами и переживаниями. Но наш многонациональный народ, как это было во все сложные эпохи российской истории, проявил мужество и достоинство, словом и делом поддержал защитников Отечества, наших солдат и офицеров, всех участников специальной военной операции.» (31.12.2022р. В.Путін. Новорічне звернення).

Цей міф не досліджувався в рамках цієї роботи, але, на думку деяких авторів (Saar, 2023), він може досить серйозно впливати на інтерпретації соціальних агентів в Російській Федерації та створювати сильний мотив для мобілізації населення під час війни.

ВИСНОВКИ/ДИСКУСІЯ

Проведене дослідження показало, що використання топосу "загроза" в російському соціально-політичному дискурсі дійсно зростає під час воєнних інтервенцій. Це підтверджує гіпотезу про те, що страх використовується як стратегія легітимації військових дій. Аналіз промов російських політичних лідерів за період з 2000 по 2022 роки виявив, що підвищення використання термінів, пов'язаних із загрозами, спостерігається в роки початку або в рік реалізації воєнних інтервенцій.

Основні висновки дослідження

Спростування гіпотези H0: Гіпотеза про те, що рівень використання топосу "загроза" не зростає або знижувався під час воєнних інтервенцій, була спростована. В усі роки початку або реалізації воєнних дій спостерігалось підвищення використання риторики загроз.

Часткове підтвердження гіпотези H1: Гіпотеза про те, що рівень використання топосу "загроза" зростає в роки триваючих воєн, була підтверджена лише частково. Це свідчить про те, що стратегія використання страху може бути більш інтенсивною на початкових етапах воєнних інтервенцій, а не в його тривалих фазах.

Підтвердження гіпотези H2: Гіпотеза про те, що рівень використання топосу "загроза" зростає в перший рік початку воєнних інтервенцій або в рік реалізації воєн, була повністю підтверджена для всіх досліджуваних років. У всі ці роки спостерігалось значне підвищення частоти використання термінів зі словника цільових тематичних слів, що свідчить про посилене використання страху для легітимації військових дій.

Отримані результати підтверджують існуючі теорії про роль страху в політичній риторичі, зокрема висновки авторів, які досліджували використання емоцій для легітимації військових дій (Oddo 2011; Reyes 2011). Вони узгоджуються з дослідженнями про те, як політичні лідери використовують риторичу загроз для маніпуляції громадською думкою, що підтверджують висновки про ефективність таких стратегій у забезпеченні підтримки суспільства для військових дій (Cap 2008; Reyes 2011). Дослідження також підтверджує висновки Cap (2008) про те, що проксимізація (наближення загрози до аудиторії) є ефективною стратегією для посилення впливу риторичи на громадську думку. Виявлено, що російські політичні лідери часто використовували терміни, пов'язані із загрозами, щоб створити враження невідкладної небезпеки, що виправдовує необхідність воєнних дій.

Обмеження дослідження

Обмеженість корпусу текстів. Незважаючи на значний обсяг зібраних промов, деякі ключові виступи могли бути недоступними або не включеними, що може вплинути

на повноту аналізу. В той же час корпус текстів був сформований максимально послідовно та включав в себе досить широку тематичну направленість.

Обмеженість словника цільових тематичних слів. Очевидно, що 119 слів, відібраних мною для словника цільових тематичних слів, не можуть повністю відобразити топос «загрози» в російському соціально-політичному дискурсі. Завдяки таким інструментам, як сервіси по пошуку слів-колокацій та синонімів, його можна розширювати до тисяч слів. Попередні тестування методом кількісного контент-аналізу за словником з меншою кількістю слів, які я проводила до основного дослідження, давали зміну в абсолютному значенні частки цільових тематичних слів в текстах, але не давали принципової зміни в тенденціях по рокам – збільшення чи зменшення рівня використання цих слів від одного року до іншого, що може свідчити про досить високий рівень об'єктивності результатів з тим словником, який я використала.

Фокус на кількісному аналізі: Основний акцент на кількісному контент-аналізі може обмежувати глибину розуміння контексту, в якому використовувалися певні терміни. Але в той же час, цей метод видається мені досить корисним, так як він не вимагає інтерпретації на етапі отримання емпіричних даних. І обираючи між такими популярними методами аналізу промов, як тематична концентрація (Cech et al., 2015) та топик моделінг аналіз (Blei et al., 2003; Maier et al., 2018) я все ж таки зупинилась на методі кількісного контент-аналізу, який дає можливість отримати емпіричні спостереження без інтерпретацій, а мовою цифр.

Методологічні обмеження: Метод відстеження процесів, хоча і корисний для виявлення причинно-наслідкових зв'язків, має свої обмеження, оскільки один позитивний результат не може автоматично узагальнюватися на всі випадки. Це означає, що результати, отримані для певного року або випадку, не обов'язково можуть бути застосовані до інших випадків без додаткових досліджень. З іншого боку в моєму дослідженні він надав інформацію, яка може бути використана для майбутніх досліджень стратегій легітимації загалом або саме російського соціально-політичного дискурсу. Дослідження того, які події можуть легітимізуватись за допомогою страху, чи чому під час триваючих воєнних інтервенцій спостерігається зниження використання страху як стратегії легітимації війни, - лише деякі з них.

Ідеї для подальших досліджень включають вивчення використання інших емоцій, таких як гнів або патріотизм, у легітимації військових дій, що дозволить отримати більш комплексне розуміння маніпуляцій емоціями політичними лідерами для досягнення своїх цілей. Проведення порівняльного аналізу риторики загроз у промовах політичних лідерів інших країн під час конфліктів допоможе виявити, чи є використання страху універсальною стратегією або ж вона варіюється залежно від культурного та політичного контексту. Розширення якісного аналізу для глибшого розуміння контексту

використання топосу "загроза" і його впливу на громадську думку може включати аналіз конкретних випадків, де риторика загроз була особливо ефективною або, навпаки, не дала очікуваних результатів. Також доцільно проаналізувати роль засобів масової інформації у поширенні та підсиленні риторики загроз, що дозволить зрозуміти, як медіа можуть сприяти легітимації військових дій через страх.

Дослідження робить внесок у розуміння стратегій легітимації війни через риторику страху, розкриваючи механізми, за допомогою яких політичні лідери впливають на сприйняття суспільством воєнних дій. Це допомагає виявити загальні тенденції у використанні страху як риторичного інструменту та зрозуміти його роль у формуванні суспільної думки, зокрема в Російській Федерації. Крім того, результати дослідження можуть бути використані для розробки стратегій протидії, спрямованих на підвищення стійкості суспільства до маніпулятивних риторичних прийомів, а також для прогнозування міжнародних подій.

ПРОПОНОВАНІ ЗМІНИ ДО ПУБЛІЧНОЇ ПОЛІТИКИ

На основі проведеного аналізу щодо використання страху як стратегії легітимації війни в російському соціально-політичному дискурсі, можна запропонувати наступні зміни до публічної політики, спрямовані на запобігання маніпуляцій суспільною думкою через страх, а також на використання методології дослідження для аналізу як внутрішнього так і міжнародного дискурсу.

Протидія пропаганді

Підвищення прозорості та підзвітності медіа через заохочення незалежних медіа організацій до проведення розслідувань та публікації матеріалів, що розвінчують маніпулятивні наративи, пов'язані зі страхом та загрозами для запобігання поширенню дезінформації та пропаганди.

Створення національних центрів протидії пропаганді, які б займалися аналізом та розвінчуванням фейкових новин і пропагандистських матеріалів.

Підтримка міжнародної співпраці у сфері обміну інформацією та технологіями для боротьби з інформаційними загрозами.

Використання методології дослідження для аналізу соціально-політичного дискурсу

Методологія, використана у даному дослідженні, включає кількісний контент-аналіз, метод відстеження процесів та якісний контекстний аналіз. Ці методи можуть

бути корисними для аналізу різних аспектів соціально-політичного дискурсу, як на внутрішньому, так і на міжнародному рівні.

Аналіз внутрішнього соціально-політичного дискурсу країни для моніторингу змін у риторичній політичних лідерів та впливових груп для виявлення причинно-наслідкових зв'язків між заявами політичних лідерів та представників впливових груп та громадською думкою; для розуміння глибинних значень і контекстів, у яких використовуються певні риторичні стратегії.

Аналіз міжнародного дискурсу щодо ставлення інших країн до України, що є досить актуальним під час війни з огляду на необхідність залучати якомога більше країн для підтримки України .

Як приклад, цю методологію можна використовувати для аналізу ставлення країн Глобального Півдня до України для виявлення ключових тем та наративів у промовах політичних лідерів країн Глобального Півдня щодо України, вивчення контексту, в якому ці країни висловлюються про Україну, зокрема щодо питань безпеки, економічної співпраці та міжнародної підтримки, проведення порівняльного аналізу риторичних різних країн для визначення загальних тенденцій та відмінностей у ставленні до України та вибудовування ефективних дипломатичних стратегій взаємодії з такими країнами.

Також методологію цього дослідження можна використати для аналізу риторичних європейських країн щодо імпорту української агропродукції - для оцінки частоти та контексту згадок про українську агропродукцію у висловлюваннях політичних лідерів та медіа європейських країн, для вивчення аргументаційних стратегій, та аналізу впливу цих риторичних стратегій на політичні рішення та громадську думку в країнах Європи.

Нарешті, результати цього дослідження можуть бути використані для кращого розуміння та прогнозування агресивних дій міжнародних гравців відносно України через моніторинг змін у риторичній для виявлення потенційних загроз та підготовки відповідних заходів реагування, застосування методів відстеження процесів для аналізу причинно-наслідкових зв'язків між риторикою та діями міжнародних гравців, розробки стратегій інформаційної та дипломатичної протидії на основі прогнозованих дій міжнародних гравців, та міжнародної підтримки у протидії агресії.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

Anderson, K. T., & Holloway, J. (2020). Discourse analysis as theory, method, and epistemology in studies of education policy. *Journal of Education Policy*, 35(2), 188–221. <https://doi.org/10.1080/02680939.2018.1552992>

Aziz, M., Sharif, A. N., Hussain, J., & Ahmad, R. (2023). Language of Legitimization in Political Discourse on Kashmir Issue: Mariyam Aziz, Ahmad Naveed Sharif, Jabir Hussain, Rauf Ahmad. *Journal of English Language, Literature and Education*, 4(3), 17–47. <https://doi.org/10.54692/jelle.2023.0501157>

Barber, B. R. (2004). *Fear's empire: war, terrorism, and democracy* (1. publ. as a Norton paperback). Norton.

Baudrillard, J. (1995). *The Gulf War did not take place*. Indiana University Press.

Baudrillard, J., & Baudrillard, J. (2003). *The spirit of terrorism: and, Other essays* (New ed). Verso.

Beach, D., & Pedersen, R. B. (2012). Case Selection Techniques in Process-Tracing and the Implications of Taking the Study of Causal Mechanisms Seriously (SSRN Scholarly Paper No. 2131318). <https://doi.org/10.2139/ssrn.2131318>

Blei, D. M., Ng, A. Y., & Jordan, M. I. (2003). Latent dirichlet allocation. *The Journal of Machine Learning Research*, 3(null), 993–1022.

Cap, P. (2008). Towards the proximization model of the analysis of legitimization in political discourse. *Journal of Pragmatics*, 40(1), 17–41. <https://doi.org/10.1016/j.pragma.2007.10.002>

Cap, P. (2017). *The Language of Fear*. Palgrave Macmillan UK. <https://doi.org/10.1057/978-1-137-59731-1>

Čech, R., Garabík, R., & Altmann, G. (2015). Testing the Thematic Concentration of Text. *Journal of Quantitative Linguistics*, 22(3), 215–232. <https://doi.org/10.1080/09296174.2015.1037157>

Chilton, P. (2004). *Analysing Political Discourse* (0 ed.). Routledge. <https://doi.org/10.4324/9780203561218>

Chomsky, N. (1970). *At war with Asia* ([1st ed). Pantheon Books.

Collier, David (2011). Understanding Process Tracing. *PS Political Science & Politics*, 44(04):823-830. doi: 10.1017/S1049096511001429

Dijk, T. A. van. (1985). *Handbook of discourse analysis*. Academic Press., *The Handbook of Discourse Analysis* | Teun van Dijk - Academia.edu

Dijk, T. A. van. (2008). *Discourse and context: a socio-cognitive approach*. Cambridge University Press. ISBN 978-0-521-89559-0

Duchaine, P. a. L., & Pouw, E. (2014). Legitimizing the Use of Force (SSRN Scholarly Paper No. 2400981). <https://papers.ssrn.com/abstract=2400981>

Emeklier, B., & Emeklier, N. (2022). Emotions in War: The Emotionality-Rationality Equation in Clausewitz's Theory of War. *The Philosophical Journal of Conflict and Violence*, 6(1). <https://doi.org/10.22618/TP.PJCV.20226.1.127.004>

Falleti, Tulia, G. (2016). Process tracing of extensive and intensive processes. *New Political Economy*, 21(5):455-462. doi: 10.1080/13563467.2015.1135550

Forchtner, B. (2013). Rhetorics of judge-penitence in the narrative reconstruction of Denmark's cooperation with Nazism: Chapter 7. Legitimizing the Iraq War through the genre of political speeches. In P. Cap & U. Okulska (Eds.), *Analyzing Genres in Political Communication: Theory and practice* (pp. 239–265). John Benjamins Publishing Company. <https://doi.org/10.1075/dapsac.50.10for>

Franzosi, R. (2004). *From Words to Numbers: Narrative, Data, and Social Science*. Cambridge University Press.

Gee, J. P., & Handford, M. (Eds.). (2012). *The Routledge handbook of discourse analysis*. Routledge.

Guan, Y. (2023). Emotional Branding Strategies and Effects in the U.S Market. *Communications in Humanities Research*, 4(1), 524–530. <https://doi.org/10.54254/2753-7064/4/20220838>

Herman, E. S., & Chomsky, N. (2008). *Manufacturing consent: the political economy of the mass media* (anniversary ed., Nachdr.). Bodley Head.

Issues in quantitative linguistics. 2. (2011). RAM-Verl., ISBN: 978-3-942303-07-1

Saar, R. (2023). THE RUSSIAN HOLY WAR AND MILITARY STATEHOOD. *TRAMES*, XXVII(1), 3–20. <https://www.ceeol.com/search/article-detail?id=1125771>

Jan, S., & Barclay, F. (2023). War or Peace Discourse? Analysis of News Headlines on Pulwama Attack. *Peace and Conflict Studies*, 30(1). <https://nsuworks.nova.edu/pcs/vol30/iss1/4>

Jørgensen, M., & Phillips, L. (2002). *Discourse Analysis as Theory and Method*. SAGE Publications Ltd. <https://doi.org/10.4135/9781849208871>

Konijnendijk, R. (2021). Legitimization of War. In B. Jacobs & R. Rollinger (Eds.), *A Companion to the Achaemenid Persian Empire* (1st ed., pp. 1139–1150). Wiley. <https://doi.org/10.1002/9781119071860.ch79>

Küçükali, C. (2016). Stages and new conceptual tools for legitimizing military intervention: The Turkish foreign policy discourse on Syria. *Journal of Language Aggression and Conflict*, 4(2), 274–296. <https://doi.org/10.1075/jlac.4.2.06kuc>

Mahoney, J. (2012). The Logic of Process Tracing Tests in the Social Sciences. *Sociological Methods & Research*, 41(4), 570–597. <https://doi.org/10.1177/0049124112437709>

Maier, D., Waldherr, A., Miltner, P., Wiedemann, G., Niekler, A., Keinert, A., Pfetsch, B., Heyer, G., Reber, U., Häussler, T., Schmid-Petri, H., & Adam, S. (2018). Applying LDA Topic Modeling in Communication Research: Toward a Valid and Reliable Methodology. *Communication Methods and Measures*, 12(2–3), 93–118. <https://doi.org/10.1080/19312458.2018.1430754>

McTavish, D. G., & Pirro, E. B. (1990). Contextual content analysis. *Quality and Quantity*, 24(3), 245–265. <https://doi.org/10.1007/BF00139259>

Military Interventions in International Law and Practices: Objectives, Legality and Legitimacy. (2022). *Journal of Law, Policy and Globalization*. <https://doi.org/10.7176/JLPG/117-04>

Nabers, D. (2010). Power, leadership, and hegemony in international politics: the case of East Asia. *Review of International Studies*, 36(4), 931–949. <https://doi.org/10.1017/S0260210510001373>

Nabers, D. (2015). *A Poststructuralist Discourse Theory of Global Politics*. Palgrave Macmillan US. <https://doi.org/10.1057/9781137528070>

Neuendorf, K. A., & Kumar, A. (2016). Content Analysis. In G. Mazzoleni (Ed.), *The International Encyclopedia of Political Communication* (1st ed., pp. 1–10). Wiley. <https://doi.org/10.1002/9781118541555.wbiepc065>

Oddo, J. (2011). War legitimization discourse: Representing ‘Us’ and ‘Them’ in four US presidential addresses. *Discourse & Society*, 22(3), 287–314. <https://doi.org/10.1177/0957926510395442>

Pitkin, Mark, R. (2023). Process Tracing Methods and International Studies. *Oxford Research Encyclopedia of International Studies*, doi: 10.1093/acrefore/9780190846626.013.724

Reyes, A. (2011). Strategies of legitimization in political discourse: From words to actions. *Discourse & Society*, 22(6), 781–807. <https://doi.org/10.1177/0957926511419927>

Rourke, L., & Anderson, T. (2004). Validity in quantitative content analysis. *Educational Technology Research and Development*, 52(1), 5–18. <https://doi.org/10.1007/BF02504769>

Schiffrin, D., Tannen, D., & Hamilton, H. E. (Eds.). (2001). *The handbook of discourse analysis*. Blackwell Publishers.

Schlepper, C. (2011). Strategien der Legitimation restriktiver Sicherheitspolitik – Experteninterviews mit politischen Entscheidungsträgern und Vertretern von Bürgerrechtsorganisationen. *Monatsschrift für Kriminologie und Strafrechtsreform*, 94(3), 199–212. <https://doi.org/10.1515/mks-2011-940303>

Sullivan, P. L., & Koch, M. T. (2009). Military Intervention by Powerful States, 1945—2003. *Journal of Peace Research*, 46(5), 707–718.
<https://doi.org/10.1177/0022343309336796>

Sundaram, S. S. (2021). Strategic Legitimation through Rhetorical Dissociation in International Relations. *Journal of Global Security Studies*, 6(2), ogaa001.
<https://doi.org/10.1093/jogss/ogaa001>

Tannen, D., Hamilton, H. E., & Schiffrin, D. (Eds.). (2015b). *The Handbook of Discourse Analysis* (1st ed.). Wiley. <https://doi.org/10.1002/9781118584194>

Van Dijk, T. A. (2013). *News As Discourse* (0 ed.). Routledge.
<https://doi.org/10.4324/9780203062784>

Wodak, R. (2018). *The Radical Right and Antisemitism* (J. Rydgren, Ed.; Vol. 1). Oxford University Press. <https://doi.org/10.1093/oxfordhb/9780190274559.013.4>

Yasmin, M. (2024). (De-)Legitimizing War: a linguistic analysis of Indian and Pakistani civil and military conflict discourses. *Critical Military Studies*, 10(1), 61–82.
<https://doi.org/10.1080/23337486.2023.2188997>

Yuzefyk, K. (2022, March 2). Війни Росії за останні 30 років та їхні наслідки • Ukraïner. Ukraïner. <https://www.ukraïner.net/viyny-rosii/>

Žagar, I. (2010). Topoi in Critical Discourse Analysis. *Lodz Papers in Pragmatics*, 6(1).
<https://doi.org/10.2478/v10016-010-0002-1>

ДОДАТКИ

Додаток 1

Таблиця 3. Корпус текстів для аналізу з посиланнями на джерело (*назви промов викладена в оригіналі)

№	Дата промови	Назва промови	Посилання на джерело
1	08.07.2000	Путин. Послание Федеральному собранию	http://www.kremlin.ru/acts/bank/22401
2	03.04.2001	Путин. Послание Президента Федеральному Собранию	http://www.kremlin.ru/acts/bank/36350
3	18.04.2002	Путин. Послание Президента Федеральному Собранию	http://kremlin.ru/events/president/transcripts/21567
4	16.05.2003	Путин. Послание Президента Федеральному Собранию	http://kremlin.ru/events/president/transcripts/21998
5	26.05.2004	Путин. Послание Президента Федеральному Собранию	http://www.kremlin.ru/acts/bank/36353
6	25.03.2005	Путин. Послание Президента Федеральному Собранию	http://www.kremlin.ru/events/president/transcripts/22931
7	10.05.2006	Путин. Послание Президента Федеральному Собранию	http://kremlin.ru/events/president/transcripts/23577
8	26.04.2007	Путин. Послание Президента Федеральному Собранию	http://kremlin.ru/events/president/transcripts/24203

9	05.11.2008	Медведев. Послание Президента Федеральному Собранию	http://kremlin.ru/events/president/transcripts/1968
10	12.11.2009	Медведев. Послание Президента Федеральному Собранию	http://kremlin.ru/events/president/transcripts/5979
11	30.11.2010	Медведев. Послание Президента Федеральному Собранию	http://kremlin.ru/events/president/news/9637
12	22.11.2011	Медведев. Послание Президента Федеральному Собранию	http://kremlin.ru/events/president/news/14088
13	12.12.2012	Путин. Послание Президента Федеральному Собранию	http://kremlin.ru/events/president/news/17118
14	12.12.2013	Путин. Послание Президента Федеральному Собранию	http://kremlin.ru/events/president/news/19825
15	04.12.2014	Путин. Послание Президента Федеральному Собранию	http://www.kremlin.ru/events/president/news/47173
16	03.12.2015	Путин. Послание Президента Федеральному Собранию	http://www.kremlin.ru/events/president/news/50864
17	01.12.2016	Путин. Послание Президента Федеральному Собранию	http://kremlin.ru/events/president/news/53379
18	01.03.2018	Путин. Послание Президента Федеральному Собранию	http://kremlin.ru/events/president/news/56957
19	20.02.2019	Путин. Послание Президента	http://kremlin.ru/events/president/news/59863

		Федеральному Собранию	
20	15.01.2020	Путин. Послание Президента Федеральному Собранию	http://kremlin.ru/events/president/news/62582
21	21.04.2021	Путин. Послание Президента Федеральному Собранию	http://kremlin.ru/events/president/news/65418
22	04.02.2000	Путин. Вступительное слово на заседании Совета Безопасности	http://special.kremlin.ru/events/president/transcripts/24137
23	25.02.2000	Путин. Вступительное слово на заседании Совета Безопасности по вопросу о ходе антитеррористической операции на Северном Кавказе	http://special.kremlin.ru/events/president/transcripts/24143
24	24.03.2000	Путин. Исполняющий обязанности Президента, Председатель Правительства Владимир Путин провел заседание Совета Безопасности	http://special.kremlin.ru/events/president/news/38805
25	21.04.2000	Владимир Путин провел заседание Совета Безопасности, на котором была одобрена Военная доктрина России	http://special.kremlin.ru/events/president/news/37627
26	23.06.2000	На заседании Совета Безопасности одобрен проект доктрины информационной безопасности	http://special.kremlin.ru/events/president/news/38662
27	11.08.2000	Вступительное слово на заседании Совета Безопасности по	http://special.kremlin.ru/events/president/transcripts/21525

		вопросу о развитии Вооружённых Сил до 2015 года	
28	26.10.2000	Владимир Путин провел заседание Совета Безопасности	http://special.kremlin.ru/events/president/news/39515
29	09.11.2000	Выступление на заседании Совета Безопасности Российской Федерации по вопросам реформирования военной организации государства	http://special.kremlin.ru/events/president/transcripts/22288
30	29.11.2000	Вступительное слово на заседании Совета Безопасности по вопросу комплексного обустройства государственной границы	http://special.kremlin.ru/events/president/transcripts/22292
31	25.01.2001	Выступление на заседании Совета Безопасности по вопросам государственной политики в космической сфере	http://special.kremlin.ru/events/president/transcripts/22325
32	22.02.2001	Вступительное слово на заседании Совета Безопасности, посвященном укреплению системы экспортного контроля	http://special.kremlin.ru/events/president/transcripts/22322
33	29.03.2001	Президент провел заседание Совета Безопасности по вопросам восстановления экономики Чечни	http://special.kremlin.ru/events/president/news/40781
34	11.05.2001	Вступительное слово на заседании Совета	http://special.kremlin.ru/events/president/transcripts/21235

		Безопасности по социальным проблемам военнослужащих и членов их семей	
35	26.07.2001	Вступительное слово на заседании Совета Безопасности по вопросам жизнеобеспечения и перспективам развития Калининградской области в преддверии предстоящего расширения Европейского союза	http://special.kremlin.ru/events/president/transcripts/21299
36	28.09.2001	Владимир Путин провел заседание Совета Безопасности	http://special.kremlin.ru/events/president/news/40143
37	26.12.2001	Выступление на заседании Совета Безопасности о мерах государственной поддержки экспорта продукции военного назначения и механизмах их реализации	http://special.kremlin.ru/events/president/transcripts/21462
38	20.03.2002	Вступительное слово на совместном заседании Совета Безопасности, президиума Государственного совета и Совета при Президенте по науке и высоким технологиям	http://special.kremlin.ru/events/president/transcripts/21541
39	30.04.2002	Вступительное слово на заседании Совета Безопасности	http://special.kremlin.ru/events/president/transcripts/21583
40	31.05.2002	Вступительное слово на заседании Совета Безопасности по вопросам военного строительства	http://special.kremlin.ru/events/president/transcripts/21619

41	08.07.2002	Владимир Путин провел в Кремле заседание Совета Безопасности по вопросам обеспечения экономической безопасности России	http://special.kremlin.ru/events/president/news/42934
42	27.11.2002	Вступительное слово на заседании Совета Безопасности по вопросам обеспечения национальной безопасности на Дальнем Востоке	http://special.kremlin.ru/events/president/transcripts/21791
43	31.11.2002	Вступительное слово на заседании Совета Безопасности	http://special.kremlin.ru/events/president/transcripts/21763
44	25.02.2003	Владимир Путин провел заседание Совета Безопасности	http://special.kremlin.ru/events/president/news/28223
45	21.06.2003	Выступление на заседании Совета Безопасности по вопросам обеспечения национальной безопасности в Сибирском федеральном округе	http://special.kremlin.ru/events/president/transcripts/22029
46	30.09.2003	Владимир Путин провел заседание Совета Безопасности России по вопросам охраны государственной границы России	http://special.kremlin.ru/events/president/news/29457
47	13.11.2003	Вступительное слово на совместном заседании Совета Безопасности и президиума Государственного совета по вопросу о повышении защиты критически важных для национальной	http://special.kremlin.ru/events/president/transcripts/22204

		безопасности объектов инфраструктуры	
48	03.12.2003	Вступительное слово на заседании Совета Безопасности по вопросу об обеспечении национальной безопасности в сфере нераспространения оружия массового уничтожения и средств его доставки	http://special.kremlin.ru/events/president/transcripts/22237
49	24.02.2004	Вступительное слово на совместном заседании Совета Безопасности и президиума Государственного совета	http://special.kremlin.ru/events/president/transcripts/22363
50	17.03.2005	Вступительное слово на заседании Совета Безопасности по миграционной политике	http://special.kremlin.ru/events/president/transcripts/22861
51	28.06.2005	Вступительное слово на заседании Совета Безопасности «О перспективах развития военной организации России до 2015 года»	http://special.kremlin.ru/events/president/transcripts/23062
52	22.12.2005	Вступительное слово на заседании Совета Безопасности по вопросу о роли России в обеспечении международной энергетической безопасности	http://special.kremlin.ru/events/president/transcripts/23356
53	20.06.2006	Стенографический отчет о заседании Совета Безопасности, посвященном мерам по реализации Послания Федеральному Собранию	http://special.kremlin.ru/events/president/transcripts/23657

54	20.12.2006	Вступительное слово на заседании Совета Безопасности	http://special.kremlin.ru/events/president/transcripts/23965
55	25.07.2007	Владимир Путин провел заседание Совета Безопасности России	http://special.kremlin.ru/events/president/news/41277
56	30.01.2008	Начало заседания Совета Безопасности по вопросу обеспечения экологической безопасности России	http://special.kremlin.ru/events/president/transcripts/24807
57	17.09.2008	Медведев. Выступление на заседании Совета Безопасности «О защите национальных интересов России в Арктике»	http://special.kremlin.ru/events/president/transcripts/1433
58	24.03.2009	Медведев. Начало заседания Совета Безопасности по вопросу «О Стратегии национальной безопасности Российской Федерации до 2020 года и комплексе мер по её реализации»	http://special.kremlin.ru/events/president/transcripts/3529
59	24.07.2009	Медведев. На заседании Совета Безопасности Президент потребовал усилить контроль за безопасностью на дорогах	http://special.kremlin.ru/events/president/news/4876
60	07.08.2009	Медведев. На заседании Совета Безопасности обсуждались итоги неформального саммита ОДКБ, ситуация на Кавказе	http://special.kremlin.ru/events/president/news/5134
61	17.03.2010	Медведев. Заседание Совета Безопасности по	http://special.kremlin.ru/events/president/news/7125

		вопросам изменения климата	
62	09.06.2010	Медведев. Заседание Совета Безопасности по вопросам развития судостроения	http://special.kremlin.ru/events/president/news/8000
63	01.10.2010	Медведев. Вступительное слово на заседании Совета Безопасности	http://special.kremlin.ru/events/president/transcripts/9105
64	13.12.2010	Медведев. Заседание Совета Безопасности «О состоянии и мерах по обеспечению энергетической безопасности России»	http://special.kremlin.ru/events/president/news/9809
65	01.04.2011	Медведев. Заседание Совета Безопасности «О государственной политике в области авиационной деятельности»	http://special.kremlin.ru/events/president/news/10794
66	27.04.2012	Медведев. Заседание Совета Безопасности, посвящённое вопросам миграционной политики	http://special.kremlin.ru/events/president/news/15164
67	31.08.2012	Владимир Путин провёл заседание Совета Безопасности в расширенном составе	http://special.kremlin.ru/events/president/news/16328
68	21.11.2012	Путин. Заседание Совета Безопасности в расширенном составе	http://special.kremlin.ru/events/president/news/16868
69	08.05.2013	Путин. Заседание Совета Безопасности	http://special.kremlin.ru/events/president/news/18069
70	05.07.2013	Владимир Путин провёл в Кремле заседание Совета Безопасности, посвящённое вопросам совершенствования военной организации	http://special.kremlin.ru/events/president/news/18529

		России на период до 2020 года.	
71	09.09.2013	Владимир Путин провёл расширенное заседание Совета Безопасности, посвящённое основным направлениям государственной политики на территории Северо-Кавказского федерального округа.	http://special.kremlin.ru/events/president/news/19184
72	20.11.2013	Владимир Путин провёл заседание Совета Безопасности, посвящённое обеспечению национальной безопасности в сфере охраны окружающей среды и природопользования.	http://special.kremlin.ru/events/president/news/19655
73	22.04.2014	Путин. Заседание Совета Безопасности по вопросу реализации государственной политики в Арктике	http://special.kremlin.ru/events/president/news/20845
74	22.07.2014	Путин. Заседание Совета Безопасности	http://special.kremlin.ru/events/president/news/46305
75	01.10.2014	Путин. Заседание Совета Безопасности	http://special.kremlin.ru/events/president/news/46709
76	20.11.2014	Путин. Заседание Совета Безопасности	http://special.kremlin.ru/events/president/news/47045
77	03.07.2015	Путин. Заседание Совета Безопасности	http://special.kremlin.ru/events/president/news/49862
78	30.10.2015	Путин. Заседание Совета Безопасности	http://special.kremlin.ru/events/president/news/50596
79	31.03.2016	Путин. Заседание Совета Безопасности	http://special.kremlin.ru/events/president/news/51618
80	22.09.2016	Путин. Заседание Совета Безопасности	http://special.kremlin.ru/events/president/news/52947

81	07.12.2016	Путин. Заседание Совета Безопасности	http://special.kremlin.ru/events/president/news/53429
82	28.04.2017	Путин. Заседание Совета Безопасности	http://special.kremlin.ru/events/president/news/54401
83	26.10.2017	Путин. Заседание Совета Безопасности	http://special.kremlin.ru/events/president/news/55924
84	06.04.2018	Путин. Заседание Совета Безопасности	http://special.kremlin.ru/events/president/news/57213
85	29.11.2018	Путин. Заседание Совета Безопасности Российской Федерации	http://special.kremlin.ru/events/president/news/59262
86	16.04.2019	Путин. Расширенное заседание Совета Безопасности	http://special.kremlin.ru/events/president/news/60301
87	22.11.2019	Путин. Заседание Совета Безопасности Российской Федерации	http://special.kremlin.ru/events/president/news/62096
88	16.11.2020	Путин. Заседание Совета Безопасности	http://special.kremlin.ru/events/president/news/64424
89	21.02.2021	Путин. Заседание Совета Безопасности	http://special.kremlin.ru/events/president/news/67825
90	26.04.2021	Путин. Заседание Совета Безопасности	http://special.kremlin.ru/events/president/news/65231
91	27.09.2021	Путин. Заседание Совета Безопасности	http://special.kremlin.ru/events/president/news/66777
92	21.02.2022	Путин. Заседание Совета Безопасности	http://special.kremlin.ru/events/president/news/67825
93	20.05.2022	Путин. Заседание Совета Безопасности	http://special.kremlin.ru/events/president/news/68451
94	19.10.2022	Путин. Заседание Совета Безопасности	http://www.kremlin.ru/events/security-council/copy/69636
95	18.07.2001	Путин. Стенографический отчет о расширенной пресс-конференции для российских и иностранных журналистов	http://kremlin.ru/events/president/transcripts/copy/21291
96	24.06.2002	Путин. Стенографический	http://kremlin.ru/events/president/transcripts/copy/21651

		отчет о пресс-конференции для российских и иностранных журналистов	
97	20.06.2003	Путин. Стенографический отчет о пресс-конференции для российских и иностранных журналистов	http://kremlin.ru/events/president/transcripts/copy/22028
98	23.12.2004	Путин. Пресс-конференция для российских и иностранных журналистов	http://special.kremlin.ru/events/president/transcripts/22757
99	27.09.2005	Путин. Стенограмма прямого теле- и радиоэфира («Прямая линия с Президентом России»)	http://kremlin.ru/events/president/transcripts/copy/23190
100	31.01.2006	Путин. Стенограмма пресс-конференции для российских и иностранных журналистов	http://special.kremlin.ru/events/president/transcripts/23412
101	01.02.2007	Путин. Стенографический отчет о пресс-конференции для российских и иностранных журналистов	http://special.kremlin.ru/events/president/transcripts/24026
102	14.02.2008	Путин. Ежегодная большая пресс-конференция	http://kremlin.ru/events/president/transcripts/copy/24835
103	03.12.2009	"Разговор с Владимиром Путиным. Продолжение"	https://www.rbc.ru/politics/03/12/2009/5703d80a9a7947733180cf19

104	16.12.2010	"Разговор с Владимиром Путиным. Продолжение"	https://www.vesti.ru/article/2072038
105	15.12.2011	"Разговор с Владимиром Путиным. Продолжение"	https://rg.ru/2011/12/15/stenogramma.html
106	20.12.2012	Пресс-конференция Владимира Путина	http://kremlin.ru/events/president/news/copy/17173
107	19.12.2013	Пресс-конференция Владимира Путина	http://kremlin.ru/events/president/news/copy/19859
108	18.12.2014	Большая пресс-конференция Владимира Путина	http://kremlin.ru/events/president/news/copy/47250
109	17.12.2015	Большая пресс-конференция Владимира Путина	http://kremlin.ru/events/president/news/copy/50971
110	23.12.2016	Большая пресс-конференция Владимира Путина	http://kremlin.ru/events/president/news/copy/53573
111	14.12.2017	Большая пресс-конференция Владимира Путина	http://kremlin.ru/events/president/news/copy/56378
112	20.12.2018	Большая пресс-конференция Владимира Путина	http://kremlin.ru/events/president/news/copy/59455
113	19.12.2019	Большая пресс-конференция Владимира Путина	http://kremlin.ru/events/president/news/copy/62366
114	17.12.2020	Ежегодная пресс-конференция Владимира Путина	http://kremlin.ru/events/president/news/copy/64671
115	23.12.2021	Большая пресс-конференция Владимира Путина	http://kremlin.ru/events/president/news/copy/67438
116	09.05.2000	Путин. Выступление на параде, посвященном 55-й годовщине Победы в Великой Отечественной войне	http://special.kremlin.ru/events/president/transcripts/21421
117	09.05.2001	Путин. Выступление на параде, посвященном	http://special.kremlin.ru/events/president/transcripts/21246

		56-й годовщине Победы в Великой Отечественной войне	
118	09.05.2002	Путин. Выступление на военном параде в честь 57-й годовщины Победы в Великой Отечественной войне	http://special.kremlin.ru/events/president/transcripts/21587
119	09.05.2003	Путин. Выступление на параде в честь 58-й годовщины Победы в Великой Отечественной войне	http://special.kremlin.ru/events/president/transcripts/21991
120	09.05.2004	Путин. Выступление на военном параде, посвященном 59-й годовщине Победы в Великой Отечественной войне	http://special.kremlin.ru/events/president/transcripts/22453
121	09.05.2005	Путин. Выступление на Военном параде в честь 60-й годовщины Победы в Великой Отечественной войне	http://special.kremlin.ru/events/president/transcripts/22959
122	09.05.2006	Путин. Выступление на военном параде в честь 61-й годовщины Победы в Великой Отечественной войне	http://special.kremlin.ru/events/president/transcripts/23576
123	09.05.2007	Путин. Выступление на военном параде в честь 62-й годовщины Победы в Великой Отечественной войне	http://special.kremlin.ru/events/president/transcripts/24238
124	09.05.2008	Медведев. Выступление на Военном параде в честь 63-й годовщины Победы в Великой Отечественной войне	http://special.kremlin.ru/events/president/transcripts/30
125	09.05.2009	Медведев. Выступление на военном параде в честь 64-й годовщины	http://special.kremlin.ru/events/president/transcripts/4015

		Победы в Великой Отечественной войне	
126	09.05.2010	Медведев. Выступление Президента России на параде, посвящённом 65-летию Победы в Великой Отечественной войне	http://special.kremlin.ru/events/president/transcripts/7685
127	09.05.2011	Медведев. Выступление на военном параде, посвящённом 66-й годовщине Победы в Великой Отечественной войне	http://special.kremlin.ru/events/president/transcripts/11196
128	09.05.2012	Путин. Военный парад в честь 67-й годовщины Великой Победы	http://special.kremlin.ru/events/president/news/15271
129	09.05.2013	Путин. Военный парад в честь 68-й годовщины Великой Победы	http://special.kremlin.ru/events/president/transcripts/18089
130	09.05.2014	Путин. Выступление на военном параде в ознаменование 69-й годовщины Победы в Великой Отечественной войне	http://special.kremlin.ru/events/president/transcripts/20989
131	09.05.2015	Путин. Выступление Президента России на параде, посвящённом 70-летию Победы в Великой Отечественной войне.	http://kremlin.ru/events/president/transcripts/copy/49438
132	09.05.2016	Путин. Военный парад на Красной площади	http://special.kremlin.ru/events/president/transcripts/51888
133	09.05.2017	Путин. Выступление на военном параде в ознаменование 72-й годовщины Победы в Великой Отечественной войне	http://special.kremlin.ru/events/president/transcripts/54467
134	09.05.2018	Владимир Путин присутствовал на	http://special.kremlin.ru/events/president/transcripts/57436

		военном параде в ознаменовании 73-й годовщины Победы в Великой Отечественной войне 1941–1945 годов.	
135	09.05.2019	Владимир Путин присутствовал на военном параде в ознаменовании 74-й годовщины Победы в Великой Отечественной войне.	http://special.kremlin.ru/events/president/transcripts/60490
136	24.06.2020	Владимир Путин присутствовал на военном параде в ознаменовании 75-й годовщины Победы в Великой Отечественной войне 1941–1945 годов.	http://special.kremlin.ru/events/president/news/63560
137	09.05.2021	Владимир Путин присутствовал на военном параде в ознаменовании 76-й годовщины Победы в Великой Отечественной войне 1941–1945 годов.	http://special.kremlin.ru/events/president/transcripts/65544
138	09.05.2022	Верховный Главнокомандующий Вооружёнными Силами Российской Федерации Владимир Путин присутствовал на военном параде в ознаменовании 77-й годовщины Победы в Великой Отечественной войне 1941–1945 годов.	http://special.kremlin.ru/events/president/news/68366
139	31.12.2000	Путин. Новогоднее обращение	http://www.kremlin.ru/events/president/transcripts/21153
140	31.12.2001	Путин. Новогоднее обращение	http://kremlin.ru/events/president/news/21811

141	31.12.2002	Путин. Новогоднее обращение	http://kremlin.ru/events/president/transcripts/21816
142	31.12.2003	Путин. Новогоднее обращение	http://kremlin.ru/events/president/transcripts/22272
143	31.12.2004	Путин. Новогоднее обращение	http://kremlin.ru/events/president/transcripts/22770
144	31.12.2005	Путин. Новогоднее обращение	http://kremlin.ru/events/president/transcripts/23370
145	31.12.2006	Путин. Новогоднее обращение	http://kremlin.ru/events/president/transcripts/23988
146	31.12.2007	Путин. Новогоднее обращение	http://kremlin.ru/events/president/news/43598
147	31.12.2008	Медведев. Новогоднее обращение к гражданам России	http://kremlin.ru/events/president/news/6033
148	31.12.2009	Медведев. Новогоднее обращение к гражданам России	http://kremlin.ru/events/president/news/6557
149	31.12.2010	Медведев. Новогоднее обращение к гражданам России	http://kremlin.ru/events/president/news/9976
150	31.12.2011	Медведев. Новогоднее обращение к гражданам России	http://kremlin.ru/events/president/news/14193
151	31.12.2012	Путин. Новогоднее обращение к гражданам России	http://kremlin.ru/events/president/news/17260
152	31.12.2013	Путин. Новогоднее обращение к гражданам России	http://kremlin.ru/events/president/news/20022
153	31.12.2014	Путин. Новогоднее обращение к гражданам России	http://kremlin.ru/events/president/news/47446
154	31.12.2015	Путин. Новогоднее обращение к гражданам России	https://tass.ru/politika/2567922
155	31.12.2016	Путин. Новогоднее обращение к гражданам России	http://kremlin.ru/events/president/news/53683

156	31.12.2017	Путин. Новогоднее обращение к гражданам России	http://kremlin.ru/events/president/news/56591
157	31.12.2018	Путин. Новогоднее обращение к гражданам России	http://kremlin.ru/events/president/news/59629
158	31.12.2019	Путин. Новогоднее обращение к гражданам России	http://kremlin.ru/events/president/news/62523
159	31.12.2020	Путин. Новогоднее обращение к гражданам России	http://kremlin.ru/events/president/news/64852
160	31.12.2021	Путин. Новогоднее обращение к гражданам России	http://kremlin.ru/events/president/news/67514
161	31.12.2022	Путин. Новогоднее обращение к гражданам России	http://kremlin.ru/events/president/news/70315
162	07.05.2000	Путин. Выступление на церемонии вступления в должность Президента России	http://kremlin.ru/events/president/transcripts/copy/21399
163	07.05.2004	Путин. Обращение к гражданам страны при вступлении в должность Президента России	http://kremlin.ru/events/president/transcripts/copy/22452
164	07.05.2008	Медведев. Выступление на церемонии вступления в должность Президента России	http://kremlin.ru/events/president/transcripts/copy/1
165	07.05.2012	Путин. Владимир Путин вступил в должность Президента России	http://kremlin.ru/events/president/news/copy/15224
166	07.05.2018	Путин. Владимир Путин вступил в должность Президента России	http://kremlin.ru/events/president/news/copy/57416
167	09.09.2006	Стенографический отчет о встрече с участниками третьего заседания Международного	http://special.kremlin.ru/events/president/transcripts/23789

		дискуссионного клуба «Валдай»	
168	14.09.2007	Встреча с участниками международного дискуссионного клуба «Валдай»	http://special.kremlin.ru/events/president/transcripts/24537
169	12.09.2008	Медведев. Стенографический отчет о встрече с участниками международного клуба «Валдай»	http://www.kremlin.ru/events/president/transcripts/1383
170	15.09.2009	Медведев. Начало встречи с участниками международного дискуссионного клуба «Валдай»	http://www.kremlin.ru/events/president/transcripts/5475
171	06.09.2010	Председатель Правительства Российской Федерации В.В.Путин встретился в Сочи с участниками VII заседания международного дискуссионного клуба «Валдай»	http://archive.government.ru/special/docs/12039/
172	11.11.2011	Стенограмма начала встречи "Валдай"	http://www.intelros.ru/strategy/gos_rf/11978-predsdatel-pravitelstva-rossiyskoy-federacii-vvputin-vstretilsya-s-chlenami-mezhdunarodnogo-diskussionnogo-kluba-valday.html
173	25.10.2012	Встреча с участниками международного дискуссионного клуба «Валдай»	http://www.kremlin.ru/events/president/news/16717
174	19.09.2013	Заседание международного дискуссионного клуба «Валдай»	http://www.kremlin.ru/events/president/news/19243
175	24.10.2014	Заседание Международного	http://www.kremlin.ru/events/president/news/46860

		дискуссионного клуба «Валдай»	
176	22.10.2015	Заседание Международного дискуссионного клуба «Валдай»	http://www.kremlin.ru/events/president/news/50548
177	27.10.2016	Заседание Международного дискуссионного клуба «Валдай»	http://www.kremlin.ru/events/president/news/53151
178	19.10.2017	Заседание Международного дискуссионного клуба «Валдай»	http://www.kremlin.ru/events/president/news/55882
179	18.10.2018	Заседание дискуссионного клуба «Валдай»	http://www.kremlin.ru/events/president/news/58848
180	03.10.2019	Заседание Международного дискуссионного клуба «Валдай»	http://www.kremlin.ru/events/president/news/61719
181	22.10.2020	Заседание дискуссионного клуба «Валдай»	http://www.kremlin.ru/events/president/news/64261
182	21.10.2021	Заседание дискуссионного клуба «Валдай»	http://www.kremlin.ru/events/president/news/66975
183	27.10.2022	Заседание Международного дискуссионного клуба «Валдай»	http://www.kremlin.ru/events/president/news/69695

Таблиця 4. Словник цільових тематичних слів

іменник	прикметник/дієприкметник	дієслово
агрессия, агрессор	агрессивный	
атака	атакующий	атаковать
беззащитность	беззащитный, беззащитно	
безопасность	безопасный	
блокада	блокирующий	блокировать
боязнь		бояться
вторжение	вторгающийся	вторгаться
давление	давящий	давить
дезинформация		дезинформировать
дестабилизация	дестабилизирующий	дестабилизировать
защита	защитный, защищающий	защищать
изоляция	изолированный	изолировать
конфликт	конфликтный	конфликтовать
кризис	кризисный, критический	
манипуляция	манипуляционный	манипулировать
нападение	нападающий	нападать
напряжение	напряженный	напрягать
напряженность		
нацизм, нацист	нацистский	
	недружественный, недружественно, недружественное	
нестабильность	нестабильный	дестабилизировать
оборона	оборонный	оборонять
обострение	обостренный	обострять
опасение	опасный	опасаться
опасность		
подрыв	подрывной	подрывать
	провоцирующий, провокационный, провокативный	провоцировать
провокация		
пропаганда	пропагандистский	пропагандировать
противостояние	противостоящий	противостоять
риск	рискованный, рискующий	рисковать
саботаж		саботировать
санкции	санкционный	санкционировать
столкновение	сталкивающий	сталкивать
страдание	страдающий	страдать
страх	страшный	устрашать
трагедия	трагичный	
террорист, терроризм	террористический	терроризировать

угроза	угрожающий, грозный	угрожать
усугубление	усугубляющий	усугублять
хаос	хаотичный	
экстремизм	экстремистский	
эскалация	эскалирующий	эскалировать

Код для програми «R studio 4.3.1» для визначення частоти, з якою слова зі Словника ЦТС, зустрічаються в корпусі текстів

```
# Встановлення та завантаження необхідних бібліотек
if (!require("tm")) install.packages("tm", dependencies = TRUE)
if (!require("officer")) install.packages("officer", dependencies = TRUE)
if (!require("readtext")) install.packages("readtext", dependencies = TRUE)
if (!require("udpipe")) install.packages("udpipe", dependencies = TRUE)

library(tm)
library(officer)
library(readtext)
library(udpipe)

# Завантаження моделі для російської мови
ud_model <- udpipe_download_model(language = "russian")
model <- udpipe_load_model(ud_model$file_model)

# Читання текстів з папки
files_path <- "path.docx"
texts <- readtext(files_path)

# Перетворення тексту: видалення знаків пунктуації, цифр, перетворення на нижній
регiстр
corpus <- tm_map(corpus, content_transformer(tolower))
corpus <- tm_map(corpus, removePunctuation)
corpus <- tm_map(corpus, removeNumbers)
corpus <- tm_map(corpus, stripWhitespace)
```

```
# Лематизація текстів
```

```
texts$lemma <- sapply(texts$text, function(x) {  
  annotation <- udpipe_annotate(model, x = x)  
  data <- as.data.frame(annotation)  
  paste(data$lemma, collapse = " ")  
})
```

```
# Створення текстового корпусу з лематизованих текстів
```

```
corpus <- VCorpus(VectorSource(texts$lemma))
```

```
# Створення матриці термінів-документів
```

```
dtm <- DocumentTermMatrix(corpus)
```

```
# Підрахунок загальної кількості слів
```

```
total_words <- sum(as.matrix(dtm))
```

```
# Список слів для пошуку
```

```
target_words <- c("агрессия", "агрессор", "атака", "безопасность", "блокада", "боязнь",  
  "вторжение", "давление", "дезинформация", "дестабилизация", "защита",  
  "изоляция",  
  "конфликт", "кризис", "манипуляция", "нападение", "напряжение",  
  "напряженность",  
  "нацизм", "нацист", "нестабильность", "оборона", "обострение", "опасение",  
  "опасность",  
  "подрыв", "пропаганда", "противостояние", "риск", "саботаж", "санкции",  
  "столкновение", "страдание", "страх", "трагедия", "террорист", "терроризм",  
  "угроза", "усугубление", "хаос", "экстремизм", "эскалация", "агрессивный",  
  "атакующий", "безопасный", "блокирующий", "вторгающийся", "давящий",
```

"дестабилизирующий", "защитный", "защищающий", "изолированный",
"конфликтный",
"кризисный", "критический", "манипуляционный", "нападающий",
"напряженный",
"нацистский", "нестабильный", "оборонный", "обостренный", "опасный",
"подрывной",
"пропагандистский", "противостоящий", "рискованный", "рискующий",
"санкционный",
"сталкивающий", "страдающий", "страшный", "трагичный",
"террористический",
"угрожающий", "грозный", "усугубляющий", "хаотичный", "экстремистский",
"эскалирующий", "атаковать", "блокировать", "бояться", "вторгаться",
"давить",
"дезинформировать", "дестабилизировать", "защищать", "изолировать",
"конфликтовать",
"манипулировать", "нападать", "напрягать", "оборонять", "обострять",
"опасаться",
"подрывать", "пропагандировать", "противостоять", "саботировать",
"санкционировать",
"сталкивать", "страдать", "устрашать", "терроризировать", "угрожать",
"усугублять",
"эскалировать", "провокация", "провокационный", "провоцирующий",
"провокативный",
"провоцировать", "недружественный", "недружественно", "недружественное",
"беззащитный", "беззащитно", "беззащитность")

Фільтрація та підрахунок частоти ключових слів

```
word_freq <- colSums(as.matrix(dtm[, colnames(dtm) %in% target_words]))
```

```
total_freq <- sum(word_freq)
```

```
total_freq_percent <- round((total_freq / total_words) * 100, 6)
```

```

# Перетворення результату в дата фрейм
word_freq_df <- data.frame(word = names(word_freq), frequency = word_freq, percent =
round((word_freq / total_words) * 100, 6))

total_df <- data.frame(word = "Total", frequency = total_freq, percent = total_freq_percent,
total_words = total_words)

# Створення DOCX файлу
doc <- read_docx()
doc <- doc %>%
  body_add_par("Frequency of Key Words in Texts", style = "heading 1") %>%
  body_add_table(value = word_freq_df, style = "table_template") %>%
  body_add_par("Total Frequency and Percentage", style = "heading 2") %>%
  body_add_table(value = total_df, style = "table_template")

# Збереження DOCX файлу
output_path <- "path.docx"
print(doc, target = output_path)

cat("DOCX file saved to:", output_path, "\n")

```


Frequency of Key Words in Texts 2000 year

word	frequency	percent
агрессия	1	0.012990
безопасность	34	0.441673
вторгаться	1	0.012990
дезинформация	1	0.012990
защита	8	0.103923
защищать	3	0.038971
конфликт	1	0.012990
кризис	4	0.051962
манипулировать	1	0.012990
напряженный	1	0.012990
нестабильный	1	0.012990
оборона	3	0.038971
опасность	2	0.025981
опасный	1	0.012990
риск	1	0.012990
страшный	1	0.012990
терроризм	2	0.025981
трагедия	1	0.012990
угроза	11	0.142894

Total Frequency and Percentage

word	frequency	percent	total_words
Total	78	1.01325	7698

Frequency of Key Words in Texts 2001 year

word	frequency	percent
безопасность	31	0.205652
безопасный	1	0.006634
бояться	1	0.006634
вторжение	1	0.006634
грозный	1	0.006634
давить	1	0.006634
давление	3	0.019902
защита	7	0.046438
защищать	4	0.026536
изолировать	1	0.006634
конфликт	2	0.013268
конфликтный	1	0.006634
кризис	2	0.013268
кризисный	1	0.006634
критический	1	0.006634
нападение	1	0.006634
напряженный	2	0.013268
нестабильность	1	0.006634
оборона	5	0.033170
оборонный	1	0.006634
опасение	3	0.019902
опасность	3	0.019902
опасный	3	0.019902
подрывать	3	0.019902
провокация	2	0.013268
пропаганда	1	0.006634
противостояние	2	0.013268
риск	3	0.019902
санкционировать	1	0.006634
страх	1	0.006634
страшный	2	0.013268

word	frequency	percent
терроризм	1	0.006634
террорист	2	0.013268
террористический	3	0.019902
трагедия	3	0.019902
угрожать	2	0.013268
угроза	5	0.033170
экстремизм	1	0.006634

Total Frequency and Percentage

word	frequency	percent	total_words
Total	109	0.723099	15074

Frequency of Key Words in Texts 2002 year

word	frequency	percent
агрессивный	1	0.005726
безопасность	32	0.183245
давление	2	0.011453
защита	6	0.034358
защитный	2	0.011453
защищать	2	0.011453
изоляция	1	0.005726
конфликт	2	0.011453
конфликтовать	1	0.005726
кризис	5	0.028632
критический	1	0.005726
нападение	1	0.005726
напряжение	1	0.005726
напряженный	2	0.011453
нацистский	1	0.005726
оборона	5	0.028632
обострение	1	0.005726
опасение	6	0.034358
опасность	6	0.034358
опасный	3	0.017179
провокация	1	0.005726
пропагандировать	1	0.005726
противостояние	2	0.011453
противостоять	3	0.017179
страдать	1	0.005726
страх	4	0.022906
страшный	2	0.011453
терроризм	13	0.074443
террорист	9	0.051538
террористический	2	0.011453
трагедия	3	0.017179

word	frequency	percent
угроза	15	0.085896
усугублять	2	0.011453
экстремизм	3	0.017179
экстремистский	1	0.005726

Total Frequency and Percentage

word	frequency	percent	total_words
Total	143	0.818874	17463

Frequency of Key Words in Texts 2003 year

word	frequency	percent
безопасность	32	0.173423
боязнь	1	0.005419
давить	1	0.005419
давление	2	0.010839
дестабилизация	1	0.005419
защита	10	0.054195
защищать	5	0.027097
изолировать	1	0.005419
конфликт	6	0.032517
кризисный	1	0.005419
нападать	1	0.005419
нападение	2	0.010839
напряжение	1	0.005419
напряженность	1	0.005419
оборона	6	0.032517
оборонный	2	0.010839
обострение	2	0.010839
обострять	1	0.005419
опасность	5	0.027097
опасный	4	0.021678
противостояние	1	0.005419
противостоять	4	0.021678
риск	2	0.010839
рискованный	1	0.005419
страдать	1	0.005419
страх	1	0.005419
страшный	3	0.016258
терроризм	9	0.048775
террорист	3	0.016258
террористический	4	0.021678
трагедия	2	0.010839

word	frequency	percent	
угрожать	2	0.010839	
угроза	28	0.151745	
усугублять	1	0.005419	
Total Frequency and Percentage			
word	frequency	percent	total_words
Total	147	0.796662	18452

Frequency of Key Words in Texts 2004 year

word	frequency	percent
агрессия	2	0.010104
атака	1	0.005052
безопасность	13	0.065676
безопасный	3	0.015156
блокада	1	0.005052
давление	3	0.015156
дестабилизировать	2	0.010104
защита	5	0.025260
защищать	2	0.010104
изолировать	1	0.005052
конфликт	10	0.050520
конфликтный	3	0.015156
кризис	1	0.005052
критический	2	0.010104
манипуляция	1	0.005052
напряженный	2	0.010104
нацизм	4	0.020208
нацистский	1	0.005052
оборона	5	0.025260
оборонный	1	0.005052
обострение	1	0.005052
опасаться	1	0.005052
опасность	1	0.005052
опасный	6	0.030312
провокация	1	0.005052
противостояние	1	0.005052
страдание	1	0.005052
страдать	2	0.010104
страшный	3	0.015156
терроризм	9	0.045468
террорист	2	0.010104

word	frequency	percent	
трагедия	1	0.005052	
угроза	13	0.065676	
хаос	1	0.005052	
Total Frequency and Percentage			
word	frequency	percent	total_words
Total	106	0.535516	19794

Frequency of Key Words in Texts 2005 year

word	frequency	percent
агрессия	1	0.004527
безопасность	22	0.099597
безопасный	1	0.004527
вторгаться	1	0.004527
грозный	7	0.031690
давить	1	0.004527
дестабилизация	1	0.004527
защита	6	0.027163
защищать	3	0.013581
конфликт	2	0.009054
нападать	1	0.004527
нацизм	1	0.004527
нацист	1	0.004527
нацистский	1	0.004527
нестабильный	1	0.004527
оборона	7	0.031690
оборонный	3	0.013581
опасение	1	0.004527
опасность	1	0.004527
подрыв	1	0.004527
риск	3	0.013581
саботаж	2	0.009054
страдать	1	0.004527
страх	1	0.004527
страшный	2	0.009054
терроризм	3	0.013581
террористический	2	0.009054
трагедия	3	0.013581
угроза	5	0.022636

Total Frequency and Percentage

word	frequency	percent	total_words
Total	85	0.384807	22089

Frequency of Key Words in Texts 2006 year

word	frequency	percent
агрессивный	1	0.002603
агрессия	2	0.005205
безопасность	50	0.130137
безопасный	4	0.010411
блокировать	1	0.002603
бояться	3	0.007808
давление	5	0.013014
дестабилизировать	1	0.002603
дестабилизирующий	1	0.002603
защита	7	0.018219
защищать	6	0.015616
конфликт	7	0.018219
конфликтный	2	0.005205
кризис	3	0.007808
кризисный	3	0.007808
критический	11	0.028630
манипулировать	3	0.007808
напряжение	2	0.005205
напряженный	1	0.002603
нацизм	1	0.002603
нацист	1	0.002603
нацистский	1	0.002603
оборона	14	0.036438
оборонный	3	0.007808
обострение	1	0.002603
обострять	1	0.002603
опасение	2	0.005205
опасность	5	0.013014
опасный	3	0.007808
подрывать	5	0.013014
пропагандистский	1	0.002603

word	frequency	percent
противостояние	1	0.002603
противостоять	1	0.002603
риск	1	0.002603
санкционный	1	0.002603
страдать	1	0.002603
страх	1	0.002603
страшный	3	0.007808
терроризм	4	0.010411
террорист	3	0.007808
террористический	2	0.005205
трагедия	2	0.005205
трагичный	1	0.002603
угрожать	1	0.002603
угроза	18	0.046849
усугублять	2	0.005205
экстремистский	1	0.002603

Total Frequency and Percentage

word	frequency	percent	total_words
Total	194	0.504932	38421

Frequency of Key Words in Texts 2007 year

word	frequency	percent
агрессия	1	0.002934
агрессор	1	0.002934
атака	1	0.002934
безопасность	27	0.079214
блокировать	1	0.002934
бояться	2	0.005868
давление	3	0.008802
дестабилизация	2	0.005868
дестабилизировать	1	0.002934
защита	7	0.020537
защищать	10	0.029338
конфликт	4	0.011735
кризис	2	0.005868
напряжение	2	0.005868
нацизм	3	0.008802
недружественный	1	0.002934
нестабильность	1	0.002934
оборона	11	0.032272
оборонный	2	0.005868
обострение	3	0.008802
опасение	6	0.017603
опасность	3	0.008802
опасный	3	0.008802
подрывать	1	0.002934
противостояние	1	0.002934
противостоять	1	0.002934
риск	3	0.008802
рискованный	2	0.005868
страшный	1	0.002934
терроризм	5	0.014669
террорист	3	0.008802

word	frequency	percent
террористический	1	0.002934
трагедия	3	0.008802
угрожать	1	0.002934
угроза	10	0.029338
хаос	4	0.011735
экстремизм	1	0.002934
экстремистский	1	0.002934

Total Frequency and Percentage

word	frequency	percent	total_words
Total	135	0.396069	34085

Frequency of Key Words in Texts 2008 year

word	frequency	percent
агрессия	6	0.014823
агрессор	2	0.004941
атака	2	0.004941
безопасность	54	0.133406
безопасный	5	0.012352
блокировать	1	0.002470
блокирующий	1	0.002470
бояться	1	0.002470
вторгаться	1	0.002470
грозный	4	0.009882
давление	2	0.004941
дестабилизировать	4	0.009882
дестабилизирующий	1	0.002470
защита	19	0.046939
защищать	10	0.024705
изолировать	1	0.002470
изоляция	2	0.004941
конфликт	12	0.029646
конфликтный	1	0.002470
кризис	33	0.081526
кризисный	2	0.004941
критический	3	0.007411
нападать	1	0.002470
нападение	4	0.009882
напряжение	2	0.004941
напряженность	4	0.009882
нацизм	1	0.002470
недружественный	1	0.002470
нестабильность	1	0.002470
оборона	6	0.014823
оборонный	1	0.002470

word	frequency	percent
обострение	3	0.007411
обострять	3	0.007411
опасаться	2	0.004941
опасение	2	0.004941
опасный	9	0.022234
подрывать	1	0.002470
провокация	3	0.007411
провоцировать	1	0.002470
пропаганда	1	0.002470
противостояние	6	0.014823
противостоять	2	0.004941
риск	5	0.012352
столкновение	2	0.004941
страх	3	0.007411
страшный	2	0.004941
терроризм	4	0.009882
террорист	1	0.002470
трагедия	4	0.009882
угрожать	7	0.017293
угроза	14	0.034587
хаос	3	0.007411
экстремизм	1	0.002470

Total Frequency and Percentage

word	frequency	percent	total_words
Total	267	0.659618	40478

Frequency of Key Words in Texts 2009 year

word	frequency	percent
агрессия	3	0.009116
агрессор	1	0.003039
атака	1	0.003039
безопасность	93	0.282606
безопасный	2	0.006078
блокада	1	0.003039
блокирующий	1	0.003039
вторжение	1	0.003039
давление	1	0.003039
дестабилизировать	2	0.006078
защита	7	0.021271
защищать	4	0.012155
конфликт	5	0.015194
конфликтный	1	0.003039
кризис	42	0.127629
кризисный	11	0.033427
критический	3	0.009116
манипуляция	1	0.003039
нападение	1	0.003039
напряженность	1	0.003039
нестабильность	1	0.003039
оборона	14	0.042543
оборонный	6	0.018233
опасаться	1	0.003039
опасение	3	0.009116
опасность	1	0.003039
опасный	4	0.012155
подрыв	1	0.003039
подрывать	1	0.003039
пропаганда	1	0.003039
пропагандировать	3	0.009116

word	frequency	percent
риск	5	0.015194
страдать	1	0.003039
страх	1	0.003039
страшный	2	0.006078
терроризм	5	0.015194
террорист	1	0.003039
террористический	1	0.003039
трагедия	7	0.021271
угрожать	1	0.003039
угроза	10	0.030388
экстремистский	1	0.003039

Total Frequency and Percentage

word	frequency	percent	total_words
Total	253	0.76881	32908

Frequency of Key Words in Texts 2010 year

word	frequency	percent
агрессивный	1	0.003047
агрессия	1	0.003047
безопасность	38	0.115804
безопасный	4	0.012190
блокада	1	0.003047
бояться	3	0.009142
давить	2	0.006095
защита	7	0.021332
защищать	3	0.009142
изоляция	1	0.003047
конфликт	2	0.006095
кризис	28	0.085329
кризисный	3	0.009142
критический	1	0.003047
манипуляция	1	0.003047
нападение	1	0.003047
нацизм	2	0.006095
нестабильный	1	0.003047
оборона	12	0.036570
оборонный	1	0.003047
опасаться	2	0.006095
опасение	1	0.003047
опасный	1	0.003047
подрывать	3	0.009142
провоцировать	1	0.003047
противостояние	2	0.006095
противостоять	1	0.003047
страдать	3	0.009142
страх	1	0.003047
страшный	2	0.006095
террористический	1	0.003047

word	frequency	percent	
трагедия	4	0.012190	
угроза	4	0.012190	
экстремизм	1	0.003047	
Total Frequency and Percentage			
word	frequency	percent	total_words
Total	140	0.426647	32814

Frequency of Key Words in Texts 2011 year

word	frequency	percent
агрессия	2	0.005928
атака	2	0.005928
безопасность	23	0.068172
бояться	3	0.008892
грозный	4	0.011856
давление	2	0.005928
дестабилизация	2	0.005928
защита	6	0.017784
защищать	9	0.026676
изолировать	1	0.002964
изоляция	2	0.005928
конфликт	3	0.008892
кризис	31	0.091885
кризисный	6	0.017784
критический	3	0.008892
манипулировать	2	0.005928
манипуляция	1	0.002964
нападать	2	0.005928
напряжение	1	0.002964
напряженность	1	0.002964
нацизм	1	0.002964
нацист	1	0.002964
оборона	14	0.041496
оборонный	4	0.011856
опасный	1	0.002964
провоцировать	2	0.005928
пропаганда	1	0.002964
пропагандистский	1	0.002964
противостояние	1	0.002964
противостоять	1	0.002964
риск	2	0.005928

word	frequency	percent
сталкивать	1	0.002964
столкновение	1	0.002964
страдание	1	0.002964
страдать	2	0.005928
страх	7	0.020748
страшный	2	0.005928
терроризировать	1	0.002964
терроризм	5	0.014820
террорист	1	0.002964
террористический	2	0.005928
трагедия	3	0.008892
угроза	10	0.029640
хаотичный	1	0.002964
экстремизм	2	0.005928

Total Frequency and Percentage

word	frequency	percent	total_words
Total	174	0.515739	33738

Frequency of Key Words in Texts 2012 year

word	frequency	percent
агрессивный	3	0.007460
атака	1	0.002487
безопасность	23	0.057197
безопасный	1	0.002487
бояться	3	0.007460
вторгаться	1	0.002487
грозный	1	0.002487
защита	17	0.042276
защитный	2	0.004974
защищать	10	0.024868
изолировать	1	0.002487
изоляция	1	0.002487
конфликт	6	0.014921
конфликтный	1	0.002487
кризис	24	0.059684
кризисный	3	0.007460
критический	4	0.009947
нападать	1	0.002487
нападение	2	0.004974
напряжение	1	0.002487
напряженность	1	0.002487
нацизм	3	0.007460
нацист	1	0.002487
недружественный	1	0.002487
оборона	10	0.024868
оборонный	10	0.024868
опасаться	2	0.004974
опасение	3	0.007460
опасность	2	0.004974
опасный	4	0.009947
подрывать	1	0.002487

word	frequency	percent
провоцировать	4	0.009947
противостоять	1	0.002487
риск	12	0.029842
санкции	1	0.002487
столкновение	1	0.002487
страдать	1	0.002487
страшный	2	0.004974
терроризм	1	0.002487
террористический	5	0.012434
трагедия	10	0.024868
угроза	7	0.017408
хаос	2	0.004974
экстремизм	2	0.004974

Total Frequency and Percentage

word	frequency	percent	total_words
Total	193	0.479956	40212

Frequency of Key Words in Texts 2013 year

word	frequency	percent
агрессивный	3	0.006473
агрессия	4	0.008631
атака	1	0.002158
атаковать	1	0.002158
безопасность	60	0.129461
бояться	1	0.002158
вторжение	1	0.002158
давление	5	0.010788
дестабилизация	2	0.004315
дестабилизировать	1	0.002158
защита	25	0.053942
защитный	1	0.002158
защищать	21	0.045311
конфликт	9	0.019419
конфликтовать	1	0.002158
кризис	14	0.030208
критический	1	0.002158
нападать	1	0.002158
нападение	1	0.002158
напрягать	1	0.002158
напряжение	6	0.012946
нацизм	2	0.004315
нацист	1	0.002158
нестабильность	1	0.002158
оборона	15	0.032365
оборонный	1	0.002158
обострение	1	0.002158
обострять	1	0.002158
опасение	1	0.002158
опасность	1	0.002158
опасный	3	0.006473

word	frequency	percent
подрыв	2	0.004315
подрывать	1	0.002158
провокационный	1	0.002158
провокация	1	0.002158
провоцировать	4	0.008631
пропаганда	1	0.002158
пропагандистский	1	0.002158
противостоять	2	0.004315
риск	7	0.015104
рискованный	1	0.002158
страх	3	0.006473
страшный	3	0.006473
терроризм	5	0.010788
террорист	4	0.008631
террористический	6	0.012946
трагедия	4	0.008631
угрожать	2	0.004315
угроза	30	0.064731
усугублять	1	0.002158
хаос	3	0.006473
экстремизм	1	0.002158

Total Frequency and Percentage

word	frequency	percent	total_words
Total	270	0.582575	46346

Frequency of Key Words in Texts 2014 year

word	frequency	percent
агрессивный	5	0.012268
агрессия	1	0.002454
атака	5	0.012268
безопасность	53	0.130036
безопасный	2	0.004907
блокада	2	0.004907
блокировать	2	0.004907
блокирующий	2	0.004907
боязнь	1	0.002454
бояться	1	0.002454
вторжение	2	0.004907
грозный	1	0.002454
давить	1	0.002454
давление	19	0.046617
дестабилизация	5	0.012268
защита	14	0.034349
защищать	9	0.022082
изолировать	1	0.002454
изоляция	1	0.002454
конфликт	20	0.049070
конфликтовать	1	0.002454
кризис	28	0.068698
кризисный	3	0.007361
критический	2	0.004907
манипулировать	1	0.002454
манипуляция	1	0.002454
нападать	3	0.007361
нападение	1	0.002454
напряжение	2	0.004907
напряженность	4	0.009814
нацизм	2	0.004907

word	frequency	percent
нацист	1	0.002454
недружественный	2	0.004907
нестабильность	3	0.007361
нестабильный	1	0.002454
оборона	11	0.026989
оборонный	4	0.009814
обострение	2	0.004907
опасаться	1	0.002454
опасение	1	0.002454
опасность	9	0.022082
опасный	15	0.036803
подрывать	6	0.014721
провоцировать	4	0.009814
пропаганда	4	0.009814
пропагандистский	3	0.007361
противостояние	1	0.002454
противостоять	2	0.004907
риск	23	0.056431
санкционный	3	0.007361
сталкивать	1	0.002454
столкновение	5	0.012268
страдать	1	0.002454
страх	2	0.004907
страшный	7	0.017175
терроризм	16	0.039256
террорист	17	0.041710
террористический	3	0.007361
трагедия	7	0.017175
угрожать	1	0.002454
угроза	27	0.066245
усугубление	1	0.002454
хаос	8	0.019628
экстремизм	24	0.058884
экстремистский	10	0.024535
эскалация	2	0.004907

Total Frequency and Percentage

word	frequency	percent	total_words
Total	423	1.037833	40758

Frequency of Key Words in Texts 2015 year

word	frequency	percent
агрессия	5	0.014087
атака	3	0.008452
безопасность	43	0.121151
безопасный	1	0.002817
вторгаться	1	0.002817
давление	5	0.014087
защита	6	0.016905
защищать	8	0.022540
конфликт	20	0.056349
кризис	19	0.053532
кризисный	2	0.005635
критический	1	0.002817
манипуляция	3	0.008452
нападать	2	0.005635
напряженность	2	0.005635
нацизм	5	0.014087
нацист	3	0.008452
недружественный	1	0.002817
нестабильность	1	0.002817
оборона	8	0.022540
оборонный	3	0.008452
обострение	2	0.005635
опасение	2	0.005635
опасность	8	0.022540
опасный	14	0.039444
подрывать	1	0.002817
пропагандировать	1	0.002817
пропагандистский	2	0.005635
противостояние	2	0.005635
противостоять	6	0.016905
риск	9	0.025357

word	frequency	percent
санкционный	1	0.002817
столкновение	4	0.011270
страдание	2	0.005635
страдать	8	0.022540
страх	1	0.002817
страшный	3	0.008452
терроризм	45	0.126786
террорист	48	0.135238
террористический	27	0.076071
трагедия	14	0.039444
угрожать	10	0.028175
угрожающий	1	0.002817
угроза	49	0.138055
хаос	2	0.005635
экстремизм	2	0.005635

Total Frequency and Percentage

word	frequency	percent	total_words
Total	406	1.143888	35493

Frequency of Key Words in Texts 2016 year

word	frequency	percent
агрессивный	3	0.007055
агрессия	6	0.014110
агрессор	5	0.011759
атака	6	0.014110
безопасность	69	0.162269
безопасный	3	0.007055
блокада	1	0.002352
блокировать	1	0.002352
бояться	3	0.007055
вторгаться	1	0.002352
вторжение	1	0.002352
грозный	1	0.002352
давление	5	0.011759
защита	6	0.014110
защищать	9	0.021166
конфликт	11	0.025869
конфликтный	1	0.002352
кризис	10	0.023517
критический	2	0.004703
манипулировать	1	0.002352
манипуляция	3	0.007055
нападать	3	0.007055
нападение	2	0.004703
напряжение	1	0.002352
напряженность	7	0.016462
нацист	2	0.004703
нестабильность	1	0.002352
оборона	14	0.032924
оборонный	7	0.016462
обострять	1	0.002352
опасение	1	0.002352

word	frequency	percent
опасность	5	0.011759
опасный	6	0.014110
подрывать	1	0.002352
провоцировать	1	0.002352
пропаганда	2	0.004703
пропагандистский	2	0.004703
противостояние	1	0.002352
противостоять	1	0.002352
риск	4	0.009407
санкционировать	2	0.004703
страдание	1	0.002352
страдать	5	0.011759
страх	3	0.007055
страшный	5	0.011759
терроризировать	1	0.002352
терроризм	18	0.042331
террорист	16	0.037628
террористический	13	0.030572
трагедия	18	0.042331
угроза	19	0.044683
усугублять	1	0.002352
хаос	3	0.007055
экстремизм	3	0.007055
экстремистский	1	0.002352

Total Frequency and Percentage

word	frequency	percent	total_words
Total	319	0.7502	42522

Frequency of Key Words in Texts 2017 year

word	frequency	percent
агрессивный	1	0.002606
агрессия	2	0.005213
атака	3	0.007819
безопасность	44	0.114682
блокировать	1	0.002606
бояться	9	0.023458
вторгающийся	1	0.002606
вторжение	5	0.013032
давить	4	0.010426
давление	5	0.013032
дестабилизировать	1	0.002606
защита	6	0.015638
защищать	5	0.013032
конфликт	17	0.044309
кризис	11	0.028670
кризисный	2	0.005213
критический	5	0.013032
напряженность	1	0.002606
нацизм	2	0.005213
нацист	2	0.005213
нацистский	1	0.002606
оборона	7	0.018245
оборонный	2	0.005213
обострение	1	0.002606
опасаться	1	0.002606
опасение	2	0.005213
опасность	2	0.005213
опасный	7	0.018245
подрыв	1	0.002606
подрывать	1	0.002606
провоцировать	1	0.002606

word	frequency	percent
пропаганда	1	0.002606
противостояние	3	0.007819
противостоять	2	0.005213
риск	3	0.007819
саботировать	1	0.002606
санкционный	3	0.007819
столкновение	2	0.005213
страдание	1	0.002606
страдать	5	0.013032
страх	7	0.018245
страшный	2	0.005213
терроризм	14	0.036490
террорист	5	0.013032
террористический	6	0.015638
трагедия	8	0.020851
угрожать	4	0.010426
угроза	15	0.039096
хаос	5	0.013032
экстремизм	9	0.023458
экстремистский	5	0.013032

Total Frequency and Percentage

word	frequency	percent	total_words
Total	254	0.662027	38367

Frequency of Key Words in Texts 2018 year

word	frequency	percent
агрессивный	2	0.004503
агрессия	4	0.009006
агрессор	6	0.013508
атака	3	0.006754
атаковать	1	0.002251
беззащитный	1	0.002251
безопасность	49	0.110318
безопасный	1	0.002251
блокада	3	0.006754
боязнь	1	0.002251
бояться	1	0.002251
вторжение	2	0.004503
грозный	3	0.006754
давление	3	0.006754
защита	13	0.029268
защищать	7	0.015760
конфликт	7	0.015760
кризис	18	0.040525
кризисный	1	0.002251
нападать	2	0.004503
нападение	6	0.013508
напрягать	1	0.002251
напряжение	2	0.004503
напряженность	3	0.006754
нацизм	3	0.006754
нацист	3	0.006754
недружественный	1	0.002251
нестабильность	2	0.004503
оборона	18	0.040525
оборонный	3	0.006754
обострение	2	0.004503

word	frequency	percent
обострять	1	0.002251
опасаться	1	0.002251
опасение	2	0.004503
опасность	10	0.022514
опасный	10	0.022514
подрывать	2	0.004503
провокация	7	0.015760
провоцировать	1	0.002251
пропаганда	2	0.004503
пропагандировать	3	0.006754
противостояние	2	0.004503
противостоять	5	0.011257
риск	4	0.009006
санкционировать	1	0.002251
санкционный	2	0.004503
страдание	1	0.002251
страдать	4	0.009006
страх	5	0.011257
страшный	4	0.009006
терроризм	15	0.033771
террорист	6	0.013508
террористический	5	0.011257
трагедия	9	0.020263
угрожать	5	0.011257
угрожающий	1	0.002251
угроза	34	0.076547

Total Frequency and Percentage

word	frequency	percent	total_words
Total	314	0.706937	44417

Frequency of Key Words in Texts 2019 year

word	frequency	percent
агрессия	8	0.017256
агрессор	2	0.004314
атака	1	0.002157
безопасность	68	0.146672
безопасный	4	0.008628
блокада	4	0.008628
бояться	2	0.004314
вторжение	1	0.002157
грозный	4	0.008628
давление	6	0.012942
дестабилизация	1	0.002157
защита	8	0.017256
защищать	3	0.006471
конфликт	15	0.032354
конфликтный	3	0.006471
кризис	11	0.023726
кризисный	1	0.002157
критический	1	0.002157
нападать	3	0.006471
нападение	5	0.010785
напряжение	1	0.002157
напряженность	2	0.004314
нацизм	2	0.004314
нацист	2	0.004314
нацистский	1	0.002157
недружественный	1	0.002157
нестабильность	3	0.006471
оборона	8	0.017256
оборонный	7	0.015099
обострение	2	0.004314
обострять	1	0.002157

word	frequency	percent
опасаться	1	0.002157
опасение	3	0.006471
опасность	4	0.008628
опасный	6	0.012942
подрывать	2	0.004314
провокация	1	0.002157
противостояние	4	0.008628
противостоять	3	0.006471
риск	5	0.010785
санкционный	2	0.004314
столкновение	2	0.004314
страдание	1	0.002157
страдать	4	0.008628
страшный	3	0.006471
терроризм	11	0.023726
террорист	4	0.008628
террористический	8	0.017256
трагедия	4	0.008628
угрожать	9	0.019412
угроза	28	0.060394
хаос	4	0.008628
экстремизм	6	0.012942
экстремистский	1	0.002157

Total Frequency and Percentage

word	frequency	percent	total_words
Total	297	0.640611	46362

Frequency of Key Words in Texts 2020 year

word	frequency	percent
агрессивный	4	0.008963
агрессия	1	0.002241
беззащитный	1	0.002241
безопасность	29	0.064979
безопасный	4	0.008963
бояться	4	0.008963
вторжение	1	0.002241
грозный	2	0.004481
давить	3	0.006722
давление	4	0.008963
защита	12	0.026888
защищать	4	0.008963
конфликт	23	0.051535
конфликтовать	1	0.002241
кризис	17	0.038091
кризисный	1	0.002241
критический	2	0.004481
манипуляция	1	0.002241
нападать	1	0.002241
напрягать	1	0.002241
напряжение	1	0.002241
напряженность	3	0.006722
нацизм	4	0.008963
оборона	8	0.017925
оборонный	2	0.004481
обострение	1	0.002241
опасаться	2	0.004481
опасение	1	0.002241
опасность	2	0.004481
опасный	4	0.008963
провокация	1	0.002241

word	frequency	percent
противостояние	4	0.008963
противостоять	5	0.011203
риск	5	0.011203
страдать	7	0.015685
страшный	5	0.011203
терроризм	6	0.013444
террорист	1	0.002241
террористический	3	0.006722
трагедия	4	0.008963
угрожать	1	0.002241
угроза	24	0.053775
усугублять	1	0.002241
экстремистский	1	0.002241

Total Frequency and Percentage

word	frequency	percent	total_words
Total	212	0.475017	44630

Frequency of Key Words in Texts 2021 year

word	frequency	percent
агрессивный	6	0.011332
агрессия	3	0.005666
агрессор	1	0.001889
атака	2	0.003777
безопасность	82	0.154872
безопасный	5	0.009443
блокада	5	0.009443
боязнь	1	0.001889
бояться	1	0.001889
вторжение	1	0.001889
грозный	1	0.001889
давить	1	0.001889
давление	9	0.016998
защита	19	0.035885
защищать	11	0.020775
изолировать	1	0.001889
конфликт	26	0.049106
кризис	20	0.037774
кризисный	1	0.001889
критический	3	0.005666
нападать	5	0.009443
напряжение	3	0.005666
напряженность	1	0.001889
нацизм	3	0.005666
нацист	3	0.005666
нацистский	3	0.005666
недружественный	2	0.003777
оборона	9	0.016998
оборонный	2	0.003777
обострение	3	0.005666
обострять	1	0.001889

word	frequency	percent
опасение	2	0.003777
опасность	13	0.024553
опасный	12	0.022664
подрывать	1	0.001889
провокация	5	0.009443
пропаганда	3	0.005666
противостояние	5	0.009443
противостоять	3	0.005666
риск	12	0.022664
рискованный	1	0.001889
саботировать	2	0.003777
страдание	2	0.003777
страдать	8	0.015109
страдающий	1	0.001889
страшный	3	0.005666
терроризм	5	0.009443
террорист	5	0.009443
террористический	7	0.013221
трагедия	6	0.011332
угрожать	5	0.009443
угроза	34	0.064215
усугубление	1	0.001889
усугублять	1	0.001889
хаос	2	0.003777
экстремизм	3	0.005666
экстремистский	3	0.005666

Total Frequency and Percentage

word	frequency	percent	total_words
Total	379	0.71581	52947

Frequency of Key Words in Texts 2022 year

word	frequency	percent
агрессивный	1	0.003546
агрессия	4	0.014183
агрессор	1	0.003546
атака	8	0.028367
безопасность	58	0.205659
безопасный	3	0.010638
блокада	3	0.010638
блокировать	1	0.003546
бояться	3	0.010638
вторжение	1	0.003546
давление	14	0.049642
дестабилизация	1	0.003546
защита	17	0.060279
защищать	10	0.035458
изоляция	1	0.003546
конфликт	25	0.088646
кризис	10	0.035458
кризисный	1	0.003546
критический	4	0.014183
манипуляция	1	0.003546
напряжение	1	0.003546
напряженность	3	0.010638
нацизм	4	0.014183
нацист	3	0.010638
оборона	8	0.028367
обострение	4	0.014183
обострять	1	0.003546
опасаться	2	0.007092
опасность	2	0.007092
опасный	8	0.028367
подрывать	2	0.007092

word	frequency	percent
провокационный	1	0.003546
провокация	5	0.017729
провоцировать	2	0.007092
пропаганда	1	0.003546
противостояние	4	0.014183
противостоять	2	0.007092
риск	7	0.024821
рискованный	1	0.003546
саботировать	2	0.007092
санкционный	5	0.017729
столкновение	1	0.003546
страдать	2	0.007092
страх	3	0.010638
страшный	2	0.007092
терроризм	1	0.003546
террорист	4	0.014183
террористический	3	0.010638
трагедия	2	0.007092
угрожать	3	0.010638
угроза	22	0.078009
хаос	1	0.003546

Total Frequency and Percentage

word	frequency	percent	total_words
Total	279	0.989292	28202

Таблиця 5. Кодування даних, отриманих в результаті контент-аналізу.

Роки	Зростання використання топосу "Загроза" у промовах (Y)		Воєнні інтервенції РФ (X1, X2)	Сума
	так	ні		
2000				
2001		0		0
2002	1			1
2003		0		0
2004	1			1
2005		0		0
2006	1			1
2007		0		0
2008	1		4	5
2009	1			1
2010		0		0
2011	1			1
2012		0		0
2013	1			1
2014	1		4	5
2015	1		4	5
2016		0	3	3
2017		0	3	3
2018	1		3	4
2019		0	3	3
2020		0	3	3
2021	1		3	4
2022	1		4	5

«0» - зростання використання топосу «Загроза» не спостерігається (Y-відсутній)

«1» - зростання використання топосу «Загроза» спостерігається (Y- присутній)

«3» – воєнна інтервенція РФ триває другий рік чи довше (X1)

«4» – воєнна інтервенція тільки розпочалась (X2)